

ROTTERDAMSCH E COURANT.

BUREAU: Hoogstraat, Wijk 10, N.º 77.

De Abonnementsprijs is per drie maanden f 6 voor Rotterdam, en f 7
 franco per post door het geheele Rijk.
 Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle Boekhandelaars
 Postkantoren Abonneren.
 Enkele Nummers 10 Cents.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels..... f 1.—
 Iedere regel meer 0.20
 Andere Advertentie per regel 0.20
 Grootte letters naar plaatsruimte. — Bij iedere Advertentie 45 Cents voor
 zegelregt en 1 Exemplaar der Courant.

KENNISGEVING.
**NUMMERING VAN VRACHT-
 HANDWAGENS enz.**
 BURGEMEESTER en WETHOUDERS van ROTTERDAM,
 aanmerking genomen hebbende, dat vele belangheb-
 benden in gebreke zijn gebleven om, ingevolge de kennis-
 geving van den 1 Juli 11., op de daarbij vermelde dagen,
 gebruik te maken van de gelegenheid tot de kosteloze
 nummering van de, in artikel 44 der Verordening op het
 vervoer, bedoelde Wagens, geven bij deze kennis, dat alsnog
 op den 3, 5, 6 en 7 Augustus eerstkomende, door den
 bevoegde belasten Commissaris PIETER POST Pz., de
 nummering kosteloos zal geschieden in het Boter-
 markt, aan de Nieuwmarkt, van des voormiddags 9 tot
 middags 12 en van des namiddags 3 tot des avonds 6 ure.
 Wordende dus de belanghebbenden bij deze nogmaals
 nadrukkelijk aangehaald om, tot voorkoming van schade
 aan aangenaamheden, van deze gelegenheid gebruik te
 maken, alsoo na verloop der bovengemelde dagen de boeten
 van de Verordening bepaald, zonder eenige oogluiking zullen
 worden toegepast.
 Rotterdam den 31 Juli 1863.
 Burgemeester en Wethouders voornoemd,
 de Secretaris, de Burgemeester,
 C. P. SANDER P. S. Za. L. S. J. F. HOFFMAN.

KENNISGEVING.
 Het HOOFD van het GEMEENTEBESTUUR van
 ROTTERDAM brengt bij deze ter kennis van de belang-
 hebbenden, dat door den Heer Commissaris des Konings
 van de provincie Zuid-Holland, op den 28 dezer maand, is
 decreet verklaard:
 Een primitief Kohier voor de Belasting op het Personeel,
 betreffende aanslagen in wijk 15, dienst 1863/64, behoorende
 tot de late afdeeling dezer Gemeente;
 Dat vernieuwd Kohier ter invordering is gesteld in
 handen van den Heer Ontvanger, en ieder daarop voor-
 komende verplicht is, zijnen aanslag op den bij de Wet
 bepaalden voet te voldoen, en dat heden de termijn
 van drie maanden ingaat, binnen welken de reclames
 behooren te worden ingediend.
 Rotterdam den 31 Juli 1863.
 Het Hoofd van het Gemeentebestuur,
 J. F. HOFFMAN.

ROTTERDAM 1 Augustus.
 Het bericht, dat wij op gezag van La France mede-
 deelden, alsof Pruisen geneigd zou zijn eene confe-
 rentie tusschen de vijf Mogendheden tot stand te
 brengen om over de Poolse kwestie te beslissen,
 wordt, volgens den Berlijnschen correspondent van de
 Kölnische Zeitung, in de politieke kringen van de
 Pruisische hoofdstad tegengesproken. Daarentegen
 verzekert men dat Pruisen eene conferentie zou
 wenschen van de acht Mogendheden, die deel hebben
 genomen aan de Weener verdragen, en dat de
 Pruisische Regering in dien zin haren invloed te
 St. Petersburg zou doen gelden.
 De Weener correspondent van het bovengenoemde
 blad bevestigt de tegenspraak van de Wiener Zeitung,
 als zou de heer Drouyn de Lhuys reeds het ontwerp
 eener identieke nota aan het Weener Kabinet ter
 bespreking hebben gezonden; de analyse welke wij op
 gezag van de Presse van die nota hebben medegedeeld,
 mag dus als zeer voorbarig, zoo niet als onwaar
 worden beschouwd, niettegenstaande dit blad her-
 haaldelijk de juistheid van zijne mededeelingen heeft
 bevestigd.
 L'Abbeille du Nord meent dat er van de nieuwe

nota's, welke door de Mogendheden aan de Russische
 Regering zullen worden gerigt, weinig heil te wachten is,
 indien men er niet in toestemt dat Rusland, Pruisen
 en Oostenrijk onderling over de Poolse kwestie
 beslissen. Bovendien zegt dit blad dat de toon der
 dépêche van Prins Gortschakoff een zeer gunstigen
 indruk zoowel te St. Petersburg als te Moskou ge-
 maakt heeft. Dit lezende, zou men meenen dat de
 Russen door een oorlog met de Westersche Mogend-
 heden zich niet zouden laten afschrikken. Dit denk-
 beeld wordt nog versterkt als men in eene particuliere
 correspondentie uit St. Petersburg leest dat Mourawieff
 een „zeer populair man“ begint te worden.

La France meent te kunnen verzekeren dat de drie
 Mogendheden thans onderhandelen of iedere afsonder-
 lijke nota eene identieke conclusie zal bevatten, dan
 wel of de gansche nota identiek zal zijn. De
 beslissing over deze onderhandelingen is, volgens
 L'Indépendance eerst in de eerste dagen van augustus
 te gemoet te zien, wanneer de Keizer te Parijs zal
 teruggekeerd zijn. Wij zullen dus nog met betrekking
 tot deze aangelegenheid gedurende eenige dagen ge-
 dwongen zijn allerlei geruchten en daarop gegrondde
 redeneringen te vermelden.

De Beijersche Kamer heeft dezer dagen een hoogst
 belangrijk besluit genomen. Slechts om de zes jaren
 wordt er een budget ingediend, en teregt naar ons
 inzien was deze termijn in de meening van de heeren
 von Lerchenfeld en Barth te lang. Zij stelden der-
 halve een korter termijn voor. Niettegenstaande de
 Minister van finantien hunne motie ernstig bestreed,
 is zij toch met eenparige stemmen aangenomen.

In Griekenland schijnt zich de toestand ietwat
 te verbeteren; de Nationale Vergadering schijnt wel
 op de hoogte van hare taak te zijn. Men vleit
 zich dat de komst van den jongen Koning een gunstigen
 invloed zal uitoefenen. Hij wordt dan ook met on-
 geduld gewacht. De Nationale Regering heeft voor
 alle politieke misdrijven, welke vóór den 11 oktober j.
 zijn gepleegd, amnestie verleend. Tevens zijn er ver-
 schillende officieren van hoogen rang ontelagen.

Berigten uit Rio-Janeiro van den 9 juli melden,
 dat de heer Elliot zijne paspoorten heeft ontvangen,
 doch Brazilië niet verlaten heeft.

Berigten uit de Levant melden dat er eene uitge-
 breide zamenzwering in den Kaukasus is ontdekt,
 welke tegen de Russische Regering zou gerigt zijn.
 Met belangstelling worden nadere bijzonderheden daar-
 omtrent te gemoet gezien.

BUITENLAND.

FRANKRIJK.

PARIJS 31 Juli.

(Particuliere Correspondentie.)

Maarschalk Forey heeft heden aan den Minister
 van oorlog een rapport ingediend, betreffende zijne
 operatie tot op den 14 juni, datum der afzending.
 Aan het slot daarvan meldt hij dat door hem, in ge-
 volge der ontvangene bevelen, een Voorloopig Gouver-
 nement is samengesteld „uit gematigde mannen tot
 de verschillende partijen behorende.“ Verder zegt
 het rapport niets.

La France, welk blad beweert particuliere berigten
 ontvangen te hebben, zegt dat bedoeld Voorloopig

Bewind een driemanschap is, samengesteld uit generaal
 Almonste, president, belast met de departementen van
 buitenlandsche zaken en finantien (sic), den aarts-
 bisschop van Mexico, mgr. Labastie, die zich op dit
 oogenblik te Parijs bevindt, bijgestaan door den bis-
 chof van Tulancingo, belast met binnenlandsche zaken
 en justitie, en eindelijk generaal Salas, die aan het
 hoofd zou staan van de departementen voor oorlog
 en openbare werken.

Nu blijkt echter nog volstrekt niet wat op deze Pro-
 visionele Regering zal volgen; wil men eene Monarchie
 grondvesten, of zal men den Republikeinschen rege-
 ringsvorm handhaven? Misschien heeft de Keizer zelf
 deze nog geenerlei vast besluit genomen.

Men blijft hier nog altijd spreken over eene mogelijke
 verheffing van den Aartshertog Ferdinand Maximiliaan
 op den troon van Mexico; maar wellicht is dit alleen
 een bewijs dat de vreemdeoortgite en onwaarschijn-
 lijke denkbeelden vaak het diepst geworteld zijn
 bij de massa.

Bovengenoemde Aartbisschop van Mexico is heden
 te St. Cloud bij H. M. de Keizerin ten gehoore
 toegelaten en zal weder spoedig van hier vertrekken.

Omtrent de Poolse aangelegenheden blijft de
 meest mogelijke onzekerheid heerschen. Na dagen
 van zeer oorlogszuchtige stemming, is er nu plotseling
 en zonder eenige geldige oorzaak een tijdperk gevolgd
 van meer vreedzame gezindheid, doch ook omtrent
 de ingrigting der nota's is niets naders bekend.

Volgens een te Cherburg verschenend blad, La
 Vigie, wordt Keizer Napoleon III den 10 of 11 dezer
 in die stad verwacht, om er eindelijk de zoo vaak
 besproken revue over de vloot te houden. Het ge-
 heele eskader gepantserde oorlogsvaartuigen, dat op
 die zoo schoone reede vereenigd ligt, is geplaatst
 onder bevel van den vice-admiraal Penaud, een onzer
 uitmuntendste vlag-officieren. — Ik moet hier bijvoegen
 dat het bovenbedoeld bericht uit Cherburg heden
 avond weder door La France wordt tegengesproken,
 maar de eigenlijke waarheid zal wel weder zijn, dat
 ook met betrekking tot dit zeer ondergeschikte punt
 de bedoeling van den Keizer even onbekend is als
 ten opzichte van Mexico en Polen.

Z. K. H. Prins Jérôme Napoleon is niet naar Viehy
 gegaan, zoo als abusievelijk aangekondigd was; Prins
 Charles Bonaparte, de zoon van Lucien, is aldaar
 aangekomen.

De heer Baroche, minister van justitie, is reeds
 van de baden in Duitschland teruggekeerd, en al-
 le andere Ministers, die zich op reis bevinden, worden
 zondag of maandag hier terug verwacht.

De Minister van binnenlandsche zaken heeft de
 lijsten opgemaakt van de presidenten, onder-presidenten
 en secretarissen der algemeene raden van de departe-
 menten, welke door den Keizer moeten worden
 benoemd.

L'Indépendance Belgie schrijft de brochure, die het
 licht zag onder de titel van „De Keizer, Polen en
 Europa“ toe aan den pen van den heer Granier de
 Cassagnac. 't Is zeer mogelijk, maar in den grond der
 zaak tamelijk onverschillig, want men kan wel aannemen
 dat de brochure hoegenaamd geen blijvenden indruk
 zal achterlaten.

De afgevaardigde Macchi vroeg laatstleden dingsdag
 in de Italiaansche Kamer der Afgevaardigden den
 Minister van finantien af, wat men voornemens was
 te doen ten opzichte der in 1848 door de Voorloopige

Regering in Lombardije aangegane schulden, waarop
 de Minister antwoordde dat de Regering het vereischt
 onderzoek dienaangaande had geëindigd, maar meende
 geene daarop betrekkelijke wet aan het Parlement te
 moeten voorleggen, zoo lang zij van den Staatsraad
 geen gunstig advies had ontvangen.

Volgens brieven uit Rome heeft een geheel onver-
 wacht bezoek van den Paus aan den beroemden
 virtuoos dr. Franz Liszt veel aanleiding tot gesprek
 aldaar gegeven. De laatstgenoemde verliet omstreeks
 de helft der vorige maand, na eene ziekte, de stad,
 betrok eenige kamers in het thans verlaten Domini-
 kaner klooster, bij de kerk Madonna del Rosario op
 den berg Mario, van waar men het verrukkelijkst
 uitzicht op het aan den voet daarvan liggend Rome
 heeft, en wijdde daar zijne afzondering geheel aan
 de kunst. Eenige prelaten gaven den H. Vader
 daarvan kennis, en den 18 juli begaf deze, door
 monsr. de Mérode, een geheim kameraar en eenige
 weinige andere personen vergezeld, zich naar de
 Madonakerk, waar hij eerst zijn gebed verrichtte en
 vervolgens bij den genialen kluisenaar verscheen. Liszt
 speelde voor den Paus twee ernstige composities,
 eene op het harmonium, het andere op het klavier.
 Toen hij geëindigd had, bedankte Z. H. hem aller-
 minzaamst en besloot met de woorden: „het is
 schoon dat u de magt gegeven is het gezang van
 hoogere sferen te doen klinken; de schoonste harmonie
 hooren wij echt eerst daar boven.“

De gemeenteraad van Trapani heeft de Italiaansche
 Regering zijnen dank betuigd voor de indiening van
 het wetsontwerp betreffende de openbare veiligheid
 in Sicilië.

In de Spaansche provincie Castellon maakt de
 ziekte in de oranjeboomen snellen voortgang, zoodat
 men vreest, indien niet spoedig een middel tot stuiting
 van het kwaad gevonden wordt, dien zoo vruchtbaren
 boom aldaar geheel te zullen zien verdwijnen.

DUITSCHLAND.

Berlijn 31 juli. — De berigten uit Gastein, aan-
 gaande den gezondheidstoestand des Konings, blijven
 gunstig luiden. Het elegant marmeren bad, waarin
 hij zich elken morgen begeeft, bevindt zich in het
 door Z. M. bewoonde kleine slot, en biedt dus voor
 het gebruik het grootste gemak aan. Moge zich ook
 het eindelijk gevolg der badkuur eerst later openbaren
 men weet toch dat de bekende dr. Paracelsus reeds
 voor drie honderd jaren de deugd en kracht van het
 bad Gastein geroemd heeft. De Keizer van Oostenrijk,
 die, volgens telegrafisch bericht, heden naar die badplaats
 reist, om den Koning een bezoek te brengen, zal
 denkelijk door geen zijner Ministers vergezeld worden.

Uit Stettin meldt men dat een bezwaarschrift
 aan den Koning is afgezonden, over het door de
 Regering aldaar gedaan verbod aan de vergadering
 van den Gemeenteraad om een adres aan Z. M. te
 rigten. Dat bezwaarschrift wordt met het verzoek
 besloten dat de Koning, met ter zijde stelling van
 genoemd verbod, den Gemeenteraad vergunnen moge
 over het voorstel der Commissie uit haar midden, de
 opzending van een verzoekschrift betreffende, te be-
 raadslagen en te besluiten, en dat het, mogt dat be-
 sluit overeenkomstig het voorstel uitvallen, Z. M.
 behagen moge dat verzoekschrift aan te nemen. Het
 bezwaarschrift is door de vijf leden der deputatie
 ondertekend.

DE TENTOONSTELLING VAN OUDHEDEN EN MERKWAARDIGHEDEN, te DELFT.

Wanneer wij nog eens overzien wat wij in onze twee
 vorige stukken over de Delftsche Tentoonstelling
 schreven, en wij gaan dan vervolgens onze aantec-
 keningen nog eens na, of loopen den catalogus nog
 eens door, dan weten wij waarlijk niet wat ons sterker
 treft: de vlugtigheid, waarmee wij ons door de vier
 voornaamste rubrieken moesten heenslaan, of de
 moeilijkheid waarin wij verkeerden om in een laatste
 stuk de belangrijkste details samen te vatten, die de
 bijkomende rubrieken ons aanbieden of alsnog nood-
 zakelijk bij de reeds door ons genoemde historische
 herinneringen gevoegd moeten worden. Wij zijn echter
 aan ons bestek gebonden en moeten een keus, hier
 en daar een greep doen; moed gevat dus, en zonder
 nutloos omzien per sneltrein verder de expositie
 afgeleid.

Allereerst een woord over de schilderijen. Voor-
 namelijk onder de portretten bevindt zich veel dat of
 zeer fraai, of zeer merkwaardig is. Aan de authen-
 ticiteit van het portret van Jakob van Beijeren moge
 men hoegenaamd niet, aan die van het miniatuur-
 portret van Laurens Koster slechts voorwaardelijk ge-
 looven, aan de afbeeldingen van vijf heeren en eene
 vrouw van Naaldwijk alleen de waarde der onmisken-
 bare oudheid hechten, met de verschillende beeldnissen
 van den grooten Erasmus komen wij op vaster en
 tevens belangrijk terrein. Onzes inziens verdienen
 daaronder vooral genoemd te worden het portret, dat
 aan de akademie-bibliotheek te Leyden behoort, waarvan
 vooral de kop fraai geschilderd is; dat hetwelk door
 Lomenie de Brienne aan Huygens werd geschenken,
 en met welks aanwinst men de stad Rotterdam inder-
 daad mag geluk wenschen, en eindelijk dat van H. M.
 de Koningin, dat uitmuntend geschilderd is. In rang
 van ouderdom volgt hierop het fiksche geschilderd
 portret eens ouden burgemeesters van Haarlem (of
 Amsterdam) en dan de portretten van Willem I; dat
 op zijn doodbed; dat van A. v. d. Venne (A.º 1625),
 en het bekende van Michiel Mierevelt. Deze portret-
 schilder bij uitnemendheid is hier bovendien nog door
 meer werken vertegenwoordigd; een fraai portret van
 Maurits en die van Hugo de Groot en Maria van
 Reijgersbergen (eigendom der Remonst. Gemeente te
 Amsterdam) kunnen tot de beste gerekend worden.
 Wat die arme vervolgde Remonstranten eene waarde

moeten hebben gehecht aan de beeldnissen hunner
 hoofden, — meest martelaars — aan alles wat tot hen
 in betrekking stond, dat er zoo bijzonder veel van
 bewaard is gebleven! De Delftsche tentoonstelling
 levert daarvan de schitterende bewijzen. Maar wij be-
 palen ons tot de portretten. Dat van Uytenbogaert,
 van Arnold Geesteranus en zijne vrouw, door West-
 terbaan geschilderd, dat van Oldenbarnevelt, „t
 misbandeld heldenhoofd,“ — wij merken toch 't zwaard
 wel op dat hier in de nabijheid ligt? — zij vormen
 eene opmerkelijke collectie. Wil men tegenhangers?
 Daar zijn de portretten van de Leydsche hoogleeraars
 Vulcanius, Scaliger, Salmasius, Heinsius, Erpenius
 enz., — of neen, er zijn andere tegenhangers. De
 afbeelding van de vergadering der Dordtsche Synode
 (waarnaar de bekende prent is gevolgd); de schilderij
 van Droogbloot, het aflanden der waardgelders door
 Prins Maurits te Utrecht voorstellende (politieke en
 kerkelijke scheuringen kruisten elkanter, helaas!); de
 satire der Weegschaal, — waarvan wij niet zouden
 durven zeggen of de prent naar het hier aanwezige
 schilderijtje of wel dit naar de prent is geschilderd, —
 door Vondel zoo scherp gecommenterd.

Maar genoeg, wij gaan door en ontmoeten als
 portretschilders Jan v. Ravesteyn, met een fiksche
 geschilderd jong man; N. Verkolje, maar boven allen
 Nicolaas Maes. Wat is daar eene schoone natuurlijke
 kleur, wat is daar eene bezieling in de beeldtenis van
 den Dordtschen burgemeester Jacob de Witt, den
 vader van het roemruchte broederpaar. 't Is jammer
 dat wij na zulk een meesterstuk geene andere kunst-
 werken van buitengewone verdienste hier kunnen
 aanwijzen, waaraan de naam der de Witten is ver-
 bonden. De marmeren buste van Cornelis de Witt,
 de tweewerf voorkomende geschilderde portretten van
 hem en zijn broeder Jan, maken geen aanspraak op
 bijzondere kunstverdienste. Het opmerkelijkst nog is
 de schilderij van Jan de Baan: C. de Witt, in eene
 allegorische omgeving, die aan den togt van Chatham
 is ontleend. Er is ook nog eene kopie van inge-
 zonden, beiden wijken zij af van de gravure van
 Romein de Hooge, die vervaardigd werd naar de
 overblijfselen der groote schilderij op het Dordtsche
 raadhuis, maar die toch dezelfde allegorische beeld-
 houwe lijst vertoont welke zich om de schilderij hier
 bevindt. Eindelijk, een kunstwerk, meer nog dan
 enkel een souvenir, — zoo als b. v. de hangmat door
 den ruwaard op den togt van Chatham gebruikt, —
 den ruwaard op den togt van Chatham gebruikt, —
 is nog de gouden kop, met daarop in email geschild-
 derde voorstelling van het genoemde heldenfeit, door
 de Staten aan Cornelis de Witt vereerd.

Als er van heldenfeiten, als er bovendien van het
 eerlijkste, gemoedelijkste karakter eens Hollanders
 sprake is, zouden wij geen ander portret op
 onze randschau wenschen te ontmoeten dan
 dat van den edelen M. A. de Ruyster. En
 Ferdinand Bol heeft hem dit maal voorgesteld met
 eene warme en een kracht van penseel en kleur, die
 ons niet weinig helpen bij onze pogingen om ons
 den grooten man voor den geest te brengen, wiens
 gezeging en eenige min belangrijke voorwerpen, die
 echter door zijn persoonlijk gebruik interessant zijn
 geworden, hier vroeger door ons werden opgemerkt.

Nog altijd portret, maar bijna schilderij toch, is de
 voorstelling door B. v. d. Helst van Anth. Reepmaker
 en zijn gezin, geschilderd in 1669, korten tijd voor
 's kunstenaars overlijden dus, maar blijkbaar toen hij
 nog in 't volle genot was van zijn uitnemend talent.

Koppen, handen, verschillende stoffen zijn met
 groote levendigheid en kracht van kleur geschilderd.

Van dezelfde hand is hier nog een fraai meisjes-
 portret, maar wij moeten het even als met andere
 familieportretten bij de aanstippen er van laten, om
 ons nog een oogenblik te wenden tot de overige
 schilderijen.

Van de oudste Nederlandsche schilderijkunstgetuigen
 hier enige rederijders blazoenen, waaronder goed
 geschilderde, voorts eene Madonna, die zeker niet
 van v. Eyck is, zoo als opgegeven wordt, terwijl
 daarentegen geheel in den geest diens meesters het
 onmiskenbaar van de laatste helft der XVde eeuw
 daterende triptychon is geschilderd, uit het voor-
 malig Lobsklooster te Leyden afkomstig. Het stelt
 Maria met het Kind, in een vlammen nimbus
 voor, omringd door Engelen; op de deuren zijn Petrus
 en de donatrice geschilderd; van buiten (in het grauw)
 de aankondiging aan Maria. Niet minder merkwaardig
 is het diptychon, voorstellende Jan van Neek, biecht-
 vader van Jacoba van Beijeren en eenige andere leden
 der zelfde familie; er zijn uitmuntende koppen op, en
 de behandeling verradst meer individualiteit dan de
 meeste kunstwerken van dat tijdperk. Gaarne zouden
 wij nog een poos stilstaan bij het familiestuk van
 „Simon Jansen heer van Polane“ met de „33 kinders,“
 welke hij „al te saem sē sy tafel gehadt“ heeft. Bij
 een dito (op de deuren van een altaarstuk, Maria
 voorstellende, geschilderd van mr. W. Stoep, zijne
 vrouw en 19 kinderen; zoo ook bij het gezigt op den
 Vijverberg te 's Hage bij winter, zeer interessant en
 waarop men den naam van den Haagschen schilder
 A. van Breen met het jaartal 1618 heeft ontdekt.
 Maar wij moeten onverbiddelijk verder, en wel naar

een gedeelte der tentoonstelling, waar wij nog wel
 schilderijen aantreffen naar bepaald in verband met
 eene zuiver kerkelijke groep.

Immers na een paar Bijbelsche voorstellingen van
 den Delftschen schilder Hans Jordaens: eene bespotting
 van Christus, aan Honthorst toegeschreven, en eene
 verheerlijking van Maria, in den stijl, maar niet met
 de gloeiende kracht, van Rubens, geschilderd door
 Corn. Schut, te zijn voorbij gegaan, komen wij voor
 een paar echt kerkelijke triptychons, waarvan dat uit
 het klooster Emmaus in het land van Stein (bij Gouda)
 afkomstig en in het hoofdvlak de graflegging op
 guden grond, op de deuren de donateurs vertoon-
 nende, het voornaamste is. Maar als het merkwaar-
 digst overblijfsel dier kerkelijke kunst beschouwen
 wij de drie beeldhouwde altaarstukken uit Gouda,
 voorstellende: de aanbidding der Wijzen, den doop
 van Christus en de voorstelling in den tempel. Wat
 is dat beeldhouwwerk en wat zijn de daarop aange-
 bragte kleuren uitnemend geconserveerd, en hoe duidelijk
 getuigen zij daarom van de nauwe vereeniging van
 echt Nederlandsche opvatting en stijl met het Roomsch
 kerkelijk element!

Wij spraken van eene kerkelijke groep, en wij
 schenken het eene goede gedachte, de verschillende voor-
 werpen op tentoonstellingen als deze tot groepen te
 vereenigen. Jammer maar dat men het niet altijd kan
 volhouden en vaak, zoo als hier bij de verschillende
 wapentrofeën, — waarin toch zoo veel voorkomt dat
 of hoogst karakteristiek, of van uitnemend fraaije be-
 werking is, — vervalt in de zamenvoeging van het-
 geen soms door het verloop veler eeuwen van elkander
 gescheiden is. Hier echter bestond er nog het minst
 gevaar voor: de stijl voor kerkornamenten is vrij stabiel.
 Voor 't minst, de groep vormt een harmonisch geheel,
 waaruit wij, onder meer belangrijks, het voort-felijk
 geconserveerde gothische kerkkroonje van Z. K. H.
 Prins Frederik, de beide hostiekellen van den heer
 N. D. Goldsmid, even fraai van stijl als bewerking,
 diens triptychon in ivoor en koperen verguld en ge-
 mailleerd kruisfix, de gedreven zilveren wijwater-
 bakjes der familie Roebussen, het fragment van een
 in ivoor gesneden triptychon, door den heer Kneppel-
 hout ingezonden, de koperen grafzerkplaten, met in-
 gesneden figuren, ornamenten en opschriften wenschen
 te teleeren. Wij mogen er echter niet van scheiden,
 zonder die met goud en kleuren geboorde kerk-
 gewaden te hebben bewonderd, door de oud-Katholieke
 gemeenten van Delft en Oudewater ingezonden, en
 die niet minder om den voortreffelijken staat waarin
 zij bewaard zijn gebleven, als om de keurigheid en

Het te Culm verschijnend dagblad Radwialanin heeft reeds weder vier waarschuwingen ontvangen, zoodat de uitgever het doodvonnis van dat blad met elke dag te gemoet ziet. Er is voorzeker geen Pruisisch dagblad, dat aan zoo vele regterlijke vonnissen onderworpen is geweest als de Radwialanin. De eerste redacteur, von Gokowski, werd wegens opruijing tot haat tot twee en een halfjarige gevangenisstraf, de tweede, Danielewski, wegens opjating tot ondernemingen van hoog verraad, tot eenjarige vengingstraf, de derde, Dyament, op denzelfden grond, tot tweejarige tuchthuistraf, en de vierde tot tweejarige gevangenisstraf veroordeeld. Bovendien hebben die vier redacteurs bij herhaling zwaardere of lichtere gelbhoeten te betalen gehad.

Weenen 29 juli. — Zoowel regattreks uit St. Petersburg als langs anderen weg wil men hier berigt hebben dat Prins Gotschakoff toegelieverder dan vroeger gestemd is. Tot den 18 dezer toe verkeerde hij nog in den waan dat er zijnerzijds slechts eene geringe tegemoetkoming noodig was om Oostenrijk de gewenschte aanleiding tot afscheiding van de Westersche Mogendheden en tot herstelling van het Heilige Verbond te geven, maar den 19 juli ontrukte de Weener depêche hem aan zijne begoocheling, en heeft hem dit reeds werkelijk inschikkelijk gemaakt, dan moge graaf Rechberg daaruit zien dat het beste middel tot behoud des vredes in de naauwste aansluiting van Oostenrijk bij Frankrijk en Engeland bestaat.

— De zittingen van den Zevenbergischen Landdag volgen elkander nu aan, en de verstandhouding tusschen de Saksen en Rumens laat niets te wenschen over, zoodat bij de verkiezingen voor het bureau de eersten de kandidaten der laatste, de laatste die der eersten stemmen.

— Volgens een Beijerschen dagblad zijn in den loop des vorigen jaars langs de verschillende Duitse spoorwegen ongeveer 60,500,000 reizigers vervoerd, van welk onbegrijpelijk groot aantal er slechts 13 door ontsane ongelukken gekwetst en 5 gedood zijn, terwijl 7 der eersten en 4 der laatste hun ongeval nog aan eigen schuld te wijten hadden.

Per Telegraaf.

Réunion 4 Juli. — De heeren Dupré en Lambert zijn, na een kort oponthoud in de haven van Mauritius, op Réunion aangekomen. Zij hebben, na de gebeurtenissen van Madagascar, een onderhoud met den gouverneur gehad, om over de te volgen gedragslijn te beraadslagen. Men zegt dat de heeren Dupré en Lambert besluiten hebben, zich naar Tananariva te begeven, om de ratificatie van het verdrag te vragen.

Bombay 9 Juli. — Nana Sahib is in een tempel gevangen genomen. Er zijn stukken bij hem gevonden, waaruit blijkt dat er ontwerp tot eene groote zamenzwering bestond en dat Nana Sahib veel geld te zijner beschikking had.

Londen 1 Augustus. — Koloniale Waren stil. Talk in loco 43/4 43/3. Wol. Donskol fleece 9 s 12 1/2 d.

Liverpool 1 Augustus. — Katoen. Heden zijn 4000 b. afgedaan.

Berlijn 1 Augustus. — Rogge 46 1/2, op lev. 46 3/4. Raapolle 12 1/2, oplev. 12 1/2.

Bombay 9 Juli. — INVOER-ARTIKELN stil. Katoen lager. Broesch ra. 490. Koper 8 ra. hooger. Vracht naar Engeland 55 1/2. Koers op Londen 2 1/2.

Calcutta 8 Juli. — INVOER-ARTIKELN stil. Koper ra. 36 1/2. In Rijst ging veel om. Vracht naar Engeland 87 1/2. Koers op Londen 2 1/2.

Canton 12 Juni. — Thee. De uitvoer bedraagt 117,500,000 £. Koers op Londen 4/10 1/2.

Shanghai 5 Juni. — Thee vast. Zijde zonder voorraad. Uitvoer 77,000 b. Koers op Londen 6/6 1/2.

Londen 1 Augustus. — Geconsol. 3 pc. 92 1/2. Rusland 1862 5 pc. 92 1/2. Spanje Pass. 31 1/2; dito Cert. Coup. 12. Turkeche Cons. 48. Portugal, 1862 48. Mexico 3 pc. 36 1/2. Grenada 14 1/2. Venez. 2 pc. 23 1/2; dito 6 pc. 56 1/2. Grieken 1824 5 pc. 32 1/2; dito Coup. 15. Wissel 3/4m. Amst. 11.18 1/2; idem Parijs 11.55; idem Hamb. 86; idem St. Petersburg. 35 1/2.

den rijkdom der bewerking en de strengheid van den stijl tot de merkwaardigste bijdragen dezer expositie behooren.

De meubelen, vooral de gebeeldhouwde, zijn op deze tentoonstelling wel niet zeer talrijk, maar toch goed vertegenwoordigd. Wij zagen een prachtig gebeeldhouwd zetel, door Z. M. den Koning ingezonden, eenige andere fauteuils en stoelen van opmerkelijk karakter, en een aantal meer of minder rijk gebeeldhouwde, meer of minder door eenvoud of zuiverheid van stijl uitmuntende antieke kasten; wij noerden daaronder een prachtig gebeeldhouwd buffet van den heer Lamme; en in den omtrek der herinneringen aan 1813 en de inzendingen der Vorstelijke familie, een notenhouten kast, met ebbenhout op- en ingelegd, uitnemend geconserveerd, van den heer Th. Duffels; eene pronkkast, opgelegd met schildpad en ivoor, ingelegd met bloem- en beeldwerk van paarlemoer; een sierlijk ebbenhouten kastje met gebeeldhouwde tulpen en gemonteerd met zilver, enz. Ook eenige stoven, spiegellijsten, kistjes, enz. zouden wij als uitnemende proeven van beeldhouwers- of meubelmakers talent kunnen aanwijzen, maar wij maken van de gelegenheid gebruik om, nu wij in dit Vorstelijk salon zijn aangeland, te gewagen van den later door Z. K. H. Prins Hendrik ingezonden spiegel met rijk gebeeldhouwde en vergulde lijst, van het Huis Honselaarsdijk afkomstig. Een Prinselijk prachtstuk, schoon mischien wat zwaar en overladen van stijl. En zouden wij nu ook niet mogen gewagen van de verdere, hier vernieuwde bijdragen der leden van het Koninklijk Huis? Die heerlijke collectie miniatuurportretten van H. M. de Koningin, waarbij onderscheidingen van de kunstvaardige hand van Petitot, die in palmhout gesneden medaillons met portretten, dit byzantijnsche kruis en dat andere van bergkristal, dat even kostbare als elegante horlogie, met edelgesteenten bezet, dat door Catharina II van Rusland werd gedragen. De huifdoos van Frederik den Groote, een verbandend kostbaar stuk, van wege de diamanten, werd door H. K. H. Prinses Frederik ingezonden.

Al wederom voortgedreven van daar, zonder dat wij alles mogten opmerken, wijzen wij al wijkende, nog op dien kolossalen vergulden beker in 1614 door de Koningin van Boheme aan de stad Leyden geschonken, uit erkentelijkheid voor de haar en hare kinderen verleende gastvrijheid, en op dat toetaststeen tafelblad, ingelegd met paarlemoer, vervaardigd door Dirk van Rijswijk in de eerste helft der XVIIde eeuw. Buitengewoon kunstig en sierlijk van bewerking als dit pronkstuk is, verdient het ten volle de ereplaats,

PARIS 1 Augustus. — Fransche 3 pc. 66.65, 67; dito 4 1/2 pc. 95.70; Cred. Mobil. 1031. Fr. Oost. Spoorw. 420; Russ. dito —. Spanje 3 pc. 51; dito 2 pc. —. Italië 71.25. Wissel Amst. 212; dito Londen 25.30; dito Hamburg 87 1/2. St. Petersburg. 377.

ANTWERPEN 1 Augustus. — België 4 1/2 pc. 99 1/2; dito 2 1/2 pc. —. Oosterr., Metall. 5 pc. 66 1/2; dito Nation. 71 1/2; dito Credit Actien 435. Spanje 3 pc. 50 1/2; dito 2 pc. 47 1/2. Credit Guillon —.

BERLIJN 1 Augustus. — Pruisen 4 1/2 pc. 101 1/2. Oosterrijk Metall. 5 pc. 67 1/2; dito Nation. 5 pc. 72 1/2. Russ. Stiegl., 5de serie 88 1/2; dito 6de serie 95 1/2; dito 1862 5 pc. 91; dito Nieuwe 3 pc. 58. Wissel Amst. 142 1/2; dito Londen 6.20 1/2. Disc. —.

WRENNEN 1 Augustus. — Metall. 5 pc. 75.70; dito Nation. 5 pc. 81.70. Bank-Actien 788; Credit-Actien 191. Londen 1860 —. Fr. Oosterr. Spoorweg —. Nieuwe Lombarden 250. Wissel Londen 112.30. Disconto —.

FRANKFORT 1 Augustus. — Oosterrijk Metalliek 5 pc. 65 1/2; dito Nationale 5 pc. 70 1/2; dito Londen 1860 —. Spanje 3 pc. 51; dito 2 pc. 47 1/2. Wissel Londen 118 1/2; dito Weenen 103 1/2. Disc. —.

HAMBURG 1 Augustus. — Rusland N. 3 pc. 55 1/2. Spanje 3 pc. 48; dito 2 pc. —; Mexico 34 1/2. Vereinsk. —. Wissel Londen 13.03 1/2; dito Amst. 35.85. Disc. —.

MADRID 31 Juli. — Spanje 3 pc. 52.30; dito 2 pc. 48.20.

WRENNEN 1 Augustus. — Bij de heden gehouden seriën-trekking van de Weener loterij van het jaar 1860 zijn de volgende seriën uitgetrokken: 3100, 4635, 4640, 5608, 6031, 6251, 6425, 7029, 7482, 7293, 8623, 8754, 8806, 9551, 9630, 9854, 9873, 9937, 10219, 10337, 10665, 11017, 11130, 11739, 11749, 11827, 11962, 12213, 12448, 12804, 13132, 13140, 13456, 13506, 13728, 14931, 15095, 15448, 15755, 15988, 16257, 16293, 16855, 17185, 17253, 17506, 17940, 18362, 18933, 19980.

BINNENLAND.

ROTTERDAM 1 Augustus. — Wij vernemen, dat de geslachten der verschillende inrigtingen van liefdadigheid, benevens de kinderen der Diaconie- en Armescholen, in deze stad, na afloop der kermis, zullen uitgenoodigd worden tot het bezoeken der Diergaarde, terwijl, even als vorige jaren, het voornemen bestaat, bij medewerking der leden, die schoolkinderen eene verma- pering aan te bieden, waartoe eerstdaags lijsten zullen circuleren. Het getal verwacht wordende kinderen is op nieuw vermeerderd en bedraagt ruim 7000.

Volgens een op heden alhier ontvangen telegram, dd. Suez, 26 juli, is de overland-mail aldaar gearriveerd en zal men die dus maandag of dinsdag hier kunnen verwachten. De verfraging van deze mail wordt veroorzaakt, doordien de boot met de Chinese post te laat aan Ceylon is aangekomen.

Wij vernemen, zegt het Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage, dat door eene nieuwe Vereeniging aan den Minister van Binnenlandse Zaken aanbiedingen zijn gedaan betreffende de exploitatie der Staatspoorwegen.

De Nederlandsche centraal-spoorweg zal, volgens het Handelsblad en de Haarl. Courant, op 12 aug. e. k. worden geopend. Volgens het Utr. D. echter is daaromtrent door den Minister van Binnenlandse Zaken nog geene beslissing genomen.

Door de Arrondissements-Rechtbank te Goes zijn voor de openstaande betrekking van kantonregter te Cortgene op de aanbestedingslijst geplaatst, de heeren mrs. J. J. Pompe van Meerdervoort, te Leyden; A. Verhooff, te Utrecht, en W. van der Os, te Vlissingen, allen practiserend advocaat.

De boekhandelaar H. C. A. Campagne te Tiel heeft de uitgave ondernomen van eenen *Prachtbijbel voor alle standen*, waarvan de 1ste aflevering bereids het licht ziet. Deze uitgave van den Bijbel geschiedt in gr. 4º formaat en wordt opgeluisterd door 40 keurige staalplaten, allen expresselijk daartoe vervaardigd door Nederlandsche graveurs, zoodat deze belangrijke nationale onderneming mede strekt tot aanmoediging en opbeuring der Nederlandsche graveurkunst. Eene hier

te lande schier ongekende oplage van 20,000 exemplaren heeft het den uitgever mogelijk gemaakt, dezen Bijbel verkrijgbaar te stellen voor een prijs, zoo laag, dat daarvan, bedriegen wij ons niet, zelfs nog nimmer in het buitenland het voorbeeld gegeven is, terwijl de uitvoering den heer Campagne alleziens tot eer strekt. Wij noodigen een ieder uit, die zich eene geringe uitgave getroosten wil, om zich eene prachtuitgave van het beste boek, dat tevens als een sieraad van de huiskamer dienen kan, aan te schaffen, van de in alle boekwinkels voorhanden 1ste aflevering inzage te nemen. (Zie verder de advertentie hierachter.)

Bij een ingezonden stuk in de Arnh. Ct. wordt de bewering wederlegd van de Tijd, alsof de moord-aanslag op den aartsbischof Zwijssen eerst zoo laat ruchtbaar werd, dewijl de burgemeester van Haaren de hulp van zijnen te Oisterwijk woonachtigen secretaris moest inroepen om proces-verbaal op te maken. In de eerste plaats verbaliseert een burgemeester ten platten lande niet als zoodanig, maar als hulpofficier van justitie, en is bij gevolg de gemeente-secretaris te dier zake tot geen assistentie verplicht; 2º, kon in ieder geval de burgemeester de rectificatie omtrent het moordtuig later zelf hebben gedaan, en 3º, blijkt het bepaald verlangen om den aanslag geheim te houden, uit de feiten dat 's avonds laat in een op 20 schreden afstands gelegen huis nog niets bekend was, en een werkmans die den ganschen dag op het seminarie, binnen de grachten van het paleis gelegen, arbeide, ook des avonds huiswaarts keerde zonder iets vernomen te hebben.

De Officier van Justitie te Roermond heeft berigt, dat in zijn arrondissement, vooral te Venlo en te Roermond, in grooten getale in omloop zijn valsche halve franken, met de beeldtenis van Napoleon I, waarop echter het jaartal niet kan worden waargenomen. Twee dezer stukken zijn door het Muntcollege onderzocht en valsch bevonden. Het ééne woog 1370 en het andere 1824 wigjes. Scheikundig onderzocht bleken zij te bestaan, op 1000 deelen, het ééne uit 562 deelen zilver en 438 deelen zink, koper en sporen lood, het andere uit zink, koper, tin en sporen lood.

Door den Gouverneur van Suriname is bij gelegenheid van de vrijverklaring der slaven de volgende proclamatie uitgegeven:

„Paramaribo 29 juni 1863.
„Naar aanleiding van door verscheidene eigenaren en beheerders van plantaarden aan het Bestuur gedane kennisgevingen, acht de heer Gouverneur zich verplicht de aandacht er op te vestigen, dat, even als op alle andere vrije personen, zoo ook van 1 juli af op de alsdan vrijgemaakte, zoo wel wettelijk als zedelijk, de verplichting rust om hunne kinderen of ouders, die niet in staat zijn zichzelf van het noodige te voorzien, te verzorgen; terwijl het Bestuur zich belast met de verzorging alleen van de ouden, gebrekkigen en kinderen, die, tot geene gezinnen behorende, geen arbeid kunnen verrigten en misdaden onverzorgd op zich zelve staan.

„Eigenaren en administrateurs worden verzocht deze laatste voorloopig van het noodige te voorzien, waarvoor het bestuur f 1 per week voor ieder zal te goed doen.

„Terwijl deze verplichting, waarvan trouwens de vrijgemaakte niet onkundig zijn, zijdens het Bestuur, zoo dikwijls de gelegenheid zich daartoe aanbiedt, aan hen zal worden voorgehouden, rekent de heer Gouverneur op de medewerking van ieder, om hen daarop indachtig te maken.”

Saramacca-rivier den 2 juli. De dag van gisteren is hier op de Gouvernements-plantage „Catharina Sophia” allernutstigst afgevoerd. In den vroegen morgen werd, in de feestelijk met bloemen en groen versierde kerk, door een broeder Hernhutter een plegtige dankstond gevierd, en de talrijke negerbevolking, ook van andere plantages in grooten getale opgekomen, opwekkend en stichtelijk toegesproken. Des avonds had eene tweedegodsdienstoefening plaats, en zongen de negers, in hun eigen feestgewaad gedocht, liederen, door de Hernhutters gemaakt, ter eere van den Koning, onder wiens bestuur zij vrije menschen werden. Des avonds verzamelden zij zich in de negerhuizen en brachten in vrolijkheid, zonder de minste wanorde, den dag ten einde. Wat te ver- rigten viel werd met bereidwilligheid volbragt. Een

herinneren ons, o. a., de briefjes die den kommandant van Venlo in 1635, soms midden door 't vijandelijke leger heen, door boeren, vrouwen, of andere personen werden overgebracht. En intusschen heeft Piet Hein, door wien dat gindsche servies persoonlijk is gebruikt, de zilvervloot veroverd, uit welks rijken buit de schaal en de ornamenten zijn vervaardigd, welke wij ginds kunnen opmerken. Marten Harpertsz Tromp zal zijne zegespreken op de baren voortzetten; de dappere admiraal, in wiens kajuit die wapentrofee en die spiegel hebben gehangen, wien dat scheepsover, die sporen, die handschoenen toebehoorden en die het rapport stelde, dat wij ginds zien liggen met de ophelderende afbeeldingen er bij, betreffende de roemvolle dagen voor Duins, — Tromp, met wiens beeldtenis met die van zijn zoon, Cornelis, nog in de laatste dagen de expositie uit Rotterdam werd verrijkt.

Al wederom verder, en de acte van Secluisie getuigt van nieuwe partijzucht; waarom bleef de groote Staatsman, wiens notitieboekje en besoekeboek ons herinneren aan zijne rusteloze werkzaamheid voor het Vaderland, waarom bleef Jan de Witt er niet vrij van, en waarom moest aan zijn broeder de herroeping van het eeuwig edict door een Volksoproer worden afgedwongen, — het V. C. (vi coactus) bij zijne handtekening op het stuk dat hier wordt aangetroffen, is slechts een droevig voorspel van hetgeen volgen zal.

Wij behoeven er ons niet in te verdispen, want wij hebben de grens bereikt, waarbinnen wij onze aanwijzing van de historische souvenirs op deze tentoonstelling moeten beperken. De plaats die ons nog overblijft gedooft zelfs niet veel meer dan de opsomming van enkele overblijvende rubrieken in haar geheel. Zoo wijzen wij slechts in 't voorbijgaand op die fraaie scheepmodellen, zoo keurig opgetuigd, van het Ministerie van Marine en andere inzenders; op de schoone teekeningen, door den beroemden W. van de Velde, van onze oude oorlogschepen, met regt zoekasteelen gedooft, vervaardigd. Zoo kunnen wij bij de uitstekend fraaie en talrijke verzameling glaswerk slechts een oogenblik vertoeven om er de even kunstig als smaakvol gepointilleerde glazen van Wolff en Greenwood en voorts enkele bijzonder fraai gegraveerde bidders te doen opmerken, zoo als die met de landschappen en den naam van Jan van Veen, die van de confrérie Dilecto ad Arme te Delft, de dusgenaamde twaalf tafelen uit Leyden, de groote groene bokaal met de wapens der provincien en van Oranje, enz.

Pro memorie teekenen wij aan dat de menigte

penningen en munten, hier ingezonden, waarschijnlijk voor een liefhebber gelegenheid te over zou aanbieden om er zijn studie aan te wijden. Zoo zouden ook de verschillende handschriften met miniaturen ons eene rijke bron voor kunstschiedenis kunnen aanbieden, wanneer het hier de plaats ware om in 't briede te spreken over de belangrijke bijdragen der bibliotheek van de Leydsche Hogeschool, zoo als het Psalmboek van den H. Lodewijk, de *microser historial* van Jean de Vigny, de getijdeboeken door mr. 's Gravesande Guicherit en den baron van Heemstra ingezonden, en het handschrift der vier Evangelien, in het St. Ursulaklooster te Delft geschreven omstreeks de helft der XVde eeuw. Van zeer zeldzame en buitengewone waarde is het handschrift van een Hebreewachen bijbel, door den heer de Castro ingezonden. De bij wijze van tapijtwerk, met gekleurde en vergulde arabesken beschilderde titelbladen, de randversieringen zijn hier van eene onzes inziens ongeëvenaarde kunstwaarde. Eenige zeer belangrijke manuscripten van historische aard, tot de geschiedenis van kloosters, kerken of ook wel steden betrekkelijk, sluiten zich waardig hierbij aan.

Voor de geschiedenis der boekdrukkunst eindigt is hier weder veel merkwaardigs bijeen: zeer zeldzame of zeer fraaie exemplaren van de oudst-Hollandsehe, voornamelijk Delftsche drukwerken. De bijbel (het oude testament zonder de psalmen), in 1477 te Delft gedrukt, de boeken, omstreeks 1480 te Gouda door Leen gedrukt, de werken welke de pers verlieten van Herm. Schinckel, die als martelaar voor de nieuwe leer werd gedood, en eenige belangrijke incunabelen meer, vormen met de latere zeldzame of bijzonder fraaie drukwerken, waaronder uitnemend fraai geconserveerde Hebreewache (te Amsterdam gedrukte) boeken en met enkele perkament-drukken ook in deze rubriek, waarvan wij slechts een zeer onvolledig denkbeeld konden geven, een schoon geheel.

Zoo wij mochten hopen het geduld onzer lezers niet te zeer vermoeid, menigeen tot een bezoek aan deze belangrijke tentoonstelling opgewekt en van haar in deze kolommen een niet al te onwaardig souvenir bewaard te hebben, zouden wij de moeite, aan deze korie, maar juist daarom niet altijd gemakkelijke beschrijving gewijd, het best beloofd achten.

In een schrijven van Zr. Ms. Consul-Generaal te HAVANA van 23 juni jl. wordt de aandacht gevestigd op de waarschijnlijkheid dat de tegenwoordige staat van zaken in Mexico eenen gunstigen invloed zal uitoefenen op den handel te Havana in verschillende benodigdheden, als: provisien, jenever, kaas, hooi, alsmede Vlaamsch linnen van de grovere soorten. Tevens meldt de Consul-Generaal dat, ten gevolge van het besluit om de wapen van Havana te slechten, die stad eene aanmerkelijke uitbreiding zal erlangen, zoodat er uitzigt bestaat op voordelige plaatsing van bouwmaterialen van verschillende soort.

Dordrecht 31 juli. — Met het beste gevolg werd heden door de scheepshuismeesters C. Gips en Zonen van hunne werf Merwede alhier te water gelaten het clipper-fregat Dordrecht, groot omstreeks 400 gemeten lasten, gebouwd voor rekening eener rederij onder directie der heeren Gerrit van Hoogstraten en Zoon alhier, en bestemd voor de groote vaart, zullende gevoerd worden door kapitein F. H. A. Loos.

Schiedam 1 augustus. — Gisteren is door den heer J. van der Pauwert D., timmerman en molenmaker alhier, de eerste ijzeren roede gestoken, en wel in een ijzeren as aan den molen „de Eendragt”; gezegd is dat de zandgraven uit plaatijzer en verandigd in de fabriek van de heeren gebroeders B. Pot, aan der Elshout; het gewigt er van staat genoegzaam gelijk aan dat van eene gewone houten. Naar wij vernemen, zal binnen kort eene tweede ijzeren roede gestoken worden in den molen „de Ploeg”.

's Gravenhage 1 augustus. — De generaal Mansouff, minister van Z. M. den Keizer aller Russen alhier, is heden van zijne buitenlandsche reis in de residentie teruggekeerd.

— De nationale tentoonstelling van metalen en daarmede vervaardigde voorwerpen, welke omstreeks het midden van augustus e. k. in de zalen der Teeken-Academie zal worden geopend, belooft, wat het reeds nu ingekomen en steeds toenemend aantal ingezonden voorwerpen betreft, in niet geringe mate de algemeene belangstelling te zullen opwekken. Behalve eene prachtige collectie ijzeren brand-waarborkasten, haarden, kookkagchels, ledakanten, wiegen en een groot aantal fraaie zinken voorwerpen, waarvan wij reeds in een vorig berigt het een en ander mededeelden, ontving de commissie nog in de laatste dagen eene menigte voorwerpen van gegalvaniseerd ijzer, velerlei brandspuiten, een groot aantal machinerien, waaronder vele stoomwerktuigen, terwijl, als niet tot de lichtste voorwerpen behoorende, door de grofsmederij van Leyden zijn ingezonden een pantserplaat en een keurig gemeed plechtanker (wegende ongeveer 3000 ponden). Niettegenstaande de moeilijkheid, om aan zulke zware stukken eene geschikte plaats aan te wijzen, wordt met het rangschikken van het ingezondene ijverig voortgegaan. Onder de voorwerpen die om hunne doelmatige inrigting en betrekkelijk geringen prijs reeds nu in het oog vallen, behoort een ijzeren stoel, welke behoorlijk uitgeslagen tot rustbank en rustbed kan worden gebezigd; een ijzeren wijnkelder, die om de geringe plaats welke zij beslaat zeer de aandacht verdient; een filtreer-toestel, dat zoowel om zijne gemakkelijke water-overschening als om de doeltreffende wijze waarop het kan worden schoon-gemaakt, in menig huis zijn plaats zou kunnen vinden. — Dezer dagen verzond de industrieel A. H. van Bergen van zijn etablissement *Sint Paulinus*, te Heiligerlee, de navolgende voorwerpen naar deze tentoonstelling, als: a, eene kolossale brandspuit, met zuig- en perspompen, in welk kunstproduct het genie van den maker doorstraalt; grootendeels uit verschillende metalen zamengesteld, heeft hij tot dus-verre zulk een exemplaar nog niet geleverd; b, twee harmoniërende torenklokken, met wapens en fliten, zuiver van toon; c, een paar muziekbekkens, vervaardigd van metaal, als de echte Turksche bekken; d, een compleet stel patent-assen, met echte metalen bussen, schijven en moers, b, vervaardigd maar éénmaal des jaars te worden gemeeerd. En e, een paar metalen bogt-scharnieren, waardoor de geopende deur weder sluit. — Ook zeer belangrijke voortbrengelen van goud- en zilverwerk zullen worden ten toon gesteld. O. a. hebben de kunstzilvergieters de wed. W. Roelffsma en Zonen, te

goed deel der slavenbevolking had zich bereid getoond werk-contracten te sluiten en op de plantadje te blijven.

Wijnachten, geleverd het heerlijkste gegoten cantillewerk in goud en zilver, dat bewijst dat die firma de kunst van metaalgieten tot zoo eene perfectie heeft weten te brengen, dat het door de bekwaamsten draadwerker vervaardigde cantillewerk verre bij hun gietwerk moet achterstaan. Bij bovenbedoelde voorwerpen munt bijzonder uit een zilveren suikermantje, een gouden en zilveren broche, met bijbehorende oorhangers, alles gegoten draadwerk, welk een en ander op de tentoonstelling niet onopgemerkt zal blijven, maar meer zeker welverdienden lof verwerven. We willen echter deze expositie niet te zeer vooruitloopen en reeds nu een eenigzins volledig overzicht geven van hetgeen in de acht lokalen op dit oogenblik is te zien. Genoeg zij het, als wij beweren, dat door de commissie niets wordt achterwege gelaten, om het den bezoekers zoo gemakkelijk en aangenaam mogelijk te maken. Reeds wordt de tuin achter de Teeken-Academie in gereedheid gebracht, om de bezoekers op hun togt van de zalen van dit gebouw naar de lokalen der Armen- en Ziektenzorg te verschaften een oogenblik in de open lucht te kunnen verpozen. Hoe vele tentoonstellingen er ook in den laatste tijd, zoowel hier als elders, worden gehouden, zal aan deze tentoonstelling van bewerkte metalen voorwerpen, welke tak van industrie ook bij ons naauw met de nationale welvaart is verbonden, niettemin naar wij vertrouwen een talrijk bezoek ten deel vallen.

De commissie voor de nationale tentoonstelling van metalen heeft aan heeren in zunders berigt, dat de opening der stemming voor de leden der jury, waartoe de invinders gerechtigd waren, heeft plaats gehad en den daardoor tot leden der jury benoemden van dezen uitslag is kennis gegeven, met verzoek zich die benoeming te willen laten welgevalen. Aan die uitnodiging hebben voldaan de heeren G. van Dieën te Utrecht, J. Verloop Cz. te Utrecht, L. Schutz te Zeist, G. W. van Dokkum te Utrecht en R. F. Georges te Utrecht, terwijl voor die benoeming hebben bedankt de heeren D. Grothe, W. de Heus, H. A. van de Wall Bake, Y. D. C. Suermont, N. O. R. en J. P. Schoubert, allen te Utrecht. Heeren in zunders zijn thans uitgenoodigd over te gaan tot eene nieuwe verkiezing ter aanvulling der vacaturen. — Aan het Hôtel Paulez zijn aangekomen de burggraaf de Beaudignies van Gent en de professor J. Vertu, komende van Londen en in het Hôtel de Oude Doelen, de heeren Emile Umiaikowski, staatsraad van Z. M. den Keizer van Rusland, met familie, Constantie Branicki en Gaston Marquitt, van Rusland.

Wateringen 31 juli. — De gisteren alhier gehouden harddraverij is zeer luisterrijk geweest en werd door duizende menschen bezocht. Aan die van den voormiddag, voor paarden die nimmer een prijs gewonnen hadden, werd deel genomen door 16 paarden. De prijs, een zilveren inktkoker, werd behaald door de bruine bles de Snip, van den heer H. Delfgaauw te Poeldijk, bereden door den pikeur J. den Boer, en de premie, bestaande in eene zilveren tafelhelf, door het Voije, van den heer N. Duijnveld alhier, bereden door den pikeur P. van Santen. Aan den namiddag, voor paarden van zessen klaar, werd deelgenomen door 10 paarden. De prijs, twee met zilver gemonteerde kristallen compotes, werd behaald door de Pibo, van den heer D. Vermaat te Charlois, bereden door den pikeur J. den Boer, en de premie, bestaande in een zilveren vuurkorf, door de Lietse van den heer Boersma te Nieuwer-Amstel, bereden door den pikeur P. Vroomberg.

Amsterdam 1 augustus. — In de plaats van den heer P. N. Muller is tot directeur der Crediet-Vereeniging benoemd de heer H. J. Schimmel.

Nieuwe Diep 29 juli. — Men is op 's Rijks werf begonnen om het gat in den bodem van het nieuwe drooge dok te onderzoeken; men heeft daartoe een dam op den vloer gelegd en is nu bezig het welwater uit te pompen. Deskundigen zijn van gevoelen dat herstel niet onmogelijk is.

Utrecht 1 augustus. — Gisteren hebben de leden der plaatselijke Commissie voor een Nationaal gedenkteken voor november 1813 enz. alhier weder eene vergadering gehouden. Nadat mededeeling was gedaan van het verhandelde op de 4de vergadering ten paleize van Prins Frederik, van diens toespraak daar gehouden, en van de plannen der hoofdcornmissie, waarvan zij reeds voor eenige dagen gewag maakten, naar aanleiding van het ons verstrekt gedrukt rapport, verklaarde de vergadering zich met punt A, een gedenksaal te Scheveningen op f 5000 A. 8000 begroot, en met punt B, een bronzen of marmeren gedenkteken in het Willemspark te 's Hage op f 70,000 beraamd, algemeen te vereenigen. Punt C, eene nationale ambachtschool te Amsterdam te vestigen, waarvoor f 450,000 wordt uitgetrokken, vond, niet wat het denkbeeld maar wat de uiteenzetting ervan betrof, tegenspraak. Van de opmerkingen daartegen ingebracht, zal aan de hoofdcornmissie mededeeling worden gedaan. Deze heeft nog f 22,000 bepaald voor kosten der hoofdcornmissie en onvoorziene uitgaven, zoodat de totaal-ontvangst op f 550,000 was begroot; ook tegen deze berekening had men bezwaren. Een afgevaardigde zal na de reeds gedane vergeefsche beroeringen niet worden gezonden.

Tilburg 29 juli. — De aanleg der verschillende spoorweglijnen levert hier en daar soms nog al eenige moeilijkheden op. Die, welke zich in de naburige gemeente Haaren voordoet, kan wel onder een der voornaamste gerekend worden. De lijn Tilburg-Boxtel ontmoet daar eene rivier, de Achterste stroom genaamd. Om de lijn behoorlijk te leggen, moet die rivier gedeeltelijk verlegd worden. Over dit water zullen de rails, of zoo noodig eene brug, met de noodige tusschenruimte voor op- en afvarende schepen, gelegd worden. Onder de rivier zal men een onderaardschen gang of tunnel maken, groot genoeg om met de grootste beladen karren doorgang te vinden. De bedoelde tunnel zal worden aangelegd naar het voorbeeld van dien, welke zich onder een der Belgische spoorwegen bevindt, en die aan het doel, dat men er zich van voorgesteld had, goed voldoet, wijl de noodzakelijkheid om een dergelijk werk uit te voeren, zich in dit Rijk nog niet heeft voorgedaan. (A. C.)

Maastricht 30 juli. — Deser dagen is alhier overleden Johan Werner Daniel Kobold, geboren te 's Bosch den 20 februari 1803, die 15 september 1820 als gewoon soldaat bij de 9de divisie in dienst trad. Nadat hij achtereenvolgens korporaal, fourier en sergeant-majoor was geworden, vertrok hij in 1825, tijdens de uitbarsting van den oorlog op Java, derwaarts. Reeds in het volgende jaar werd hij tot tweede luitenant bevorderd; in 1833 tot eerste luitenant, in 1836 tot kapitein, in 1842 tot majoor en drie jaren later tot luitenant-kolonel, in welke hoedanigheid hij belast werd met het oppertoezicht over de schut-terijen of Djajangs secars en Pradjorits. Eindelijk werd hij in 1853 tot kolonel benoemd en tevens tot kommandant der eerste militaire divisie op Java. In 1832 werd hij begiftigd met de bronzen medaille voor den veldtocht op Java, nadat hij in 't jaar te voren

bij Koninklijk besluit eervol vermeld was wegens zijne diensten gedurende dien oorlogstijd; in 1832 werd hij tot ridder der Militaire Willems-orde 4de klasse benoemd, en twee jaren later weder eervol vermeld wegens zijn gedrag ter westkust van Sumatra; in 1846 erlangde hij het onderscheidsblijk wegens veeljarige dienst als officier, en in 1855 werd hij tot genoemde ridderorde 3de klasse benoemd, voor zijne uitstekende gedragingen op Sumatra.

De begrafenis van dien krijgsman, die door zijne verdiensten zoo hoog was opgeklimmen, had den 28 dezer met veel plechtigheid te Maastricht plaats. De slippen van het lijkkleed werden gedragen door den generaal-majoor Knoop, den kolonel Lebron de Vezela, den kolonel König, provinciaal kommandant, en den luit.-kolonel Kamerling, diens adjudant. Tal van belangstellenden volgde den stoet; een der oude wapenbroeders van den overledene, kolonel Lebron, sprak de volgende woorden voor zijn graf:

„De man, dien wij met krijgsmanseer naar zijne laatste rustplaats gebragt hebben, is dat eerbewijs overwaardig. Zij, die met mij het voorregt hadden in Indië met Kobold te dienen, die met mij om zijn graf geschaard zijn, kunnen het getuigen dat zijn militaire loopbaan van den beginne tot het einde eervol en vlekkeloos was; dat hij door roed, beleid en trouw boven velen uitblonk, en dat de Militaire Willems-orde 3de kl., die zijne borst versierde, eene wel verdiende belooning voor zijne dapperheid was. De treurmars van Kobold's dood zal dan ook weerklink vinden bij het Indisch leger, daar hij door allen die hem kenden geëerd en geliefd was. In dienst getreden in 1820, en in het jaar 1860 wegens ziekte naar het Moederland teruggekeerd, ontving hij zijn eervol ontslag uit de dienst, met den rang van generaal-majoor, en bragt hij zijne twee laatste levensjaren in het midden van eene geliefde vrouw en kinderen door, en wij allen wenschten dat zijne doorvermoeijenissen en langdurige militaire dienst in Indië geschikte gezondheid, door rust en geluk in zijn huiselijken kring, zoude herstellen, doch dit heeft niet mogen zijn, en wij moeten dat Hoog besluit des Eeuwigens eerbiedigen. Kobold, uw nagedachtenis zal hier en in Indië, als die van een dapper krijgsman, van een braaf burger, in eere gehouden worden. Kobold! mijn broeder en mijn vriend, rust zacht, vaarwel! tot wederziens, drierwef vaarwel!”

De weleerw. heer Suringa herdacht daarna den overledene en het lijk werd langzaam in de groeve nedergelegd.

Kolonel Lebron, de eerste woordvoerder bij deze gelegenheid, was de kommandant van het 7de bataillon, gedecoreerd wegens de gebeurtenissen bij Kjaaga Raga, waarvoor hij van Koning Willem II den eereabel bekam; reeds vroeger had hij zich het ridderkruis verworven.

Wijhe 31 juli. — Het honiggevin, hetwelk voor eenigen tijd de mooiste vooruitzichten opleverde, is thans zeer gering. De meeste bijen hebben in de laatste dagen zelfs den kost niet gewonnen. Indien er niet spoedig warmte komt, vreezen de ijkers dat het jaar 1863 als geheel mislukt voor het honiggevin zal zijn. Niettegenstaande de boekweit thans in vollen bloei staat, heeft dit product van de voor eenige dagen geheerscht hebbende koude en de jongste nachtvorsten veel geleden.

Koninkl. en Ministeriële Besluiten enz.
Z. M. heeft bewilliging verleend op het ontwerp der acte van oprigting van de te Amsterdam te vestigen naamloze vennootschap: „Nederlandsch-Indische Handelsbank,” opgericht door de directie der te Amsterdam gevestigde algemeene Maatschappij voor handel en nijverheid.

Door Z. M. zijn de statuten van de „Vereeniging tot oprigting eener Schietbaan te Zwolle,” goedgekeurd en is de vereeniging mitsdien als rechtspersoon erkend.

De Minister van Financien, in aanmerking nemende dat in den laatsten tijd door onderscheidene leerlooijers, huidenzouters en vellenblooters bezwaren zijn ingebracht tegen de voorgeschreven wijze van vermeniging van het ruwe zout, dat met genot van accijns-vrijdomten behoeve hunner trafieken wordt ingeslagen, heeft o. a. bepaald: a, dat het ruwe zout, hetwelk met vrijdom van den accijns ten behoeve van leerlooijerijen, huidenzouterijen en vellenblooterijen wordt ingeslagen, indien de trafiekanten dit verlangen, voortaan ook zal kunnen worden vermeld met twee pond gemalen krijt en twee ons creosootolie per honderd pond zout; met dien verstande, dat de creosootolie eerst onder het gemalen krijt worde vermengd en dit mengsel vervolgens door het zout worde verdeeld; b, dat de creosootolie voor rekening van den betrokken trafiekant door den ontvanger zal worden verstrekt.

De Minister van Financien heeft bepaald: 1o, dat alsnog een particulier entrepôt voor steenkolen worde gevestigd te Zaandam, en 2o, dat alsnog een particulier entrepôt voor binnenlandsch gedistilleerd worde gevestigd te Leeuwarden.

Naar aanleiding van een daartoe strekkend verzoek, van wege de Franseche Regering aan de onze gedaan, zijn de gemeentebesturen verzocht aan de Commissarissen des Konings in de provincien, vóór of uiterlijk op 15 augustus aanstaande, op te geven het getal Franseche onderdanen, wonende of hun gewoon verblijf houdende in hunne gemeenten, met onderscheid van het geslacht, den burgerlijken staat en den onderdom van elken persoon.

Ter bevordering, dat bij de inschrijving van personen voor de militie met juistheid en tevens wenschelijke eenvormigheid worde te werk gegaan, zijn, op ver-lagen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, aan de gemeentebesturen inlichtingen medegedeeld omtrent eenige vraagpunten, welke in sommige gemeenten twijfel hebben doen ontstaan, en omtrent de wijze van invulling der registers.

Marine en Leger.

Zr. Ms. schroefstoomschip Vesuvius, onder bevel van den kapitein-luitenant ter zee A. Schorborgh, komende uit de West-Indië, is in den namiddag van gisteren te Willemssoord binnengekomen.

Naar men verneemt zal het oorlogsfregat 2de kl. Holland, in 1845 op 's Rijks werf te Amsterdam te water gelaten, voor de dienst als wachtschip worden gereed gemaakt, althans men is bezig den buitenkant, die hier en daar vervuurd is, te vernieuwen en in de aanstaande week zal het te Nieuwe Diep gedokt worden. Zoo als men weet, heeft dit fregat nog nooit dienst gedaan.

Naar men verneemt zal Zr. Ms. stoomfregat Zeeland, na eene kleine reparatie aan den stoomketel te hebben ondergaan, weder spoedig zee kiezen en wel, zoo als men beweert, naar Persië. Ll. maandag is van geneerden botem een 30tal zieken naar het garnizoens-hospitaal te Vlissingen overgebragt.

— Uit Vlissingen wordt aan het U. D. geschreven: Den 30 dezer kwam alhier in de marine-haven de gepantserde kanonneerboot, onder bevel van den luit. ter zee 1ste kl. P. van Lelyveld; de commissie tot onderzoek van deze kanonneerboot zal bestaan uit den kapitein ter zee Pels Rijken, kapit.-luit. Geerling, luit. 1ste kl. van der Velde en van Lelyveld, ingenieur 1ste kl. Tideman.

Naar men zegt zal het alhier ter reede liggende fregat met stoomvermogen Zeeland, uit hoofde van noodige reparatie aan de ketels, waarschijnlijk naar het Nieuwe Diep worden verzonden.

Zr. Ms. stoomschip Evertsen is jl. donderdag uit het dok te Willemssoord gebaald, om, naar men verneemt, plaats te maken voor het op gisteren uit West-Indië in het Nieuwe Diep gearriveerde stoomschip Vesuvius, hetwelk daarin zal worden opgezien.

Op Zr. Ms. wachtschip te Vlissingen is geplaatst de officier van gezondheid 3de klasse D. Drinkers.

De officier van gezondheid van de 3de klasse van het O.-I. leger D. ten Bosch, zal den 5den der aanstaande maand naar Java vertrekken met het te Nieuwe Diep liggende schip Admiraal de Ruyter.

Gedurende de afgelopen maand juli zijn te Harderwijk getransporteerd aan den commissaris van politie overgegeven, ten einde naar hunne woonplaatsen te worden gedirigeerd, 1 sergeant-majoor, 1 korporaal en 41 soldaten; eerstgenoemde is echter gereëngageerd voor de dienst in Oost-Indië.

Naar men verneemt zullen er in den loop dezer maand onder de leiding eener commissie van officieren der zee- en landmagt op het gewone proefveld nabij Scheveningen nadere proeven genomen worden tegen pantserscheepen.

Ter zake van 36 onafgebroken eerlijke en trouwe militaire dienstdienaren, is aan den fuselier G. B. E. Hendriks, dienende bij het depôt-bataillon van het 7de regiment infanterie te Utrecht, de gouden medaille toegekend en de daaraan verbonden gratificatie van f 50. De uitreiking van dat onderscheidssteeken zal den 17 dezer voor het front van het te Utrecht gestationeerde garnizoen plaats hebben.

Den 4den der volgende maand zal de 1ste compagnie van het 2de regiment vesting-artillerie, te 's Hertogenbosch in garnizoen, zich naar de legerplaats te Waaladorp begeven en vertrekken dien morgen per stoomboot naar Rotterdam, van daar marcheren naar Overschie om, na aldaar overnacht te hebben, den volgende morgen naar de legerplaats te marcheren; zullende de 4de compagnie van gemeld regiment den 6den augustus aanstaande uit gemeld kamp weder te 's Hertogenbosch retourneren.

Aanbestedingen.
De heer H. J. Naafs te Enschedé is, als minste inschrijver, aannemer geworden van het bouwen van 20 arbeiderswoningen, voor de som van f 10,700.

Regtszaken.
Ll. dinsdag werd voor het Provinciaal Gerechtshof van Noord-Brabant behaald de zaak tegen S. Stevens, A. Stevens en H. van Berlo, te Gemert, beschuldigd van in den nacht van 26 — 27 december, diefstal in de R. C. Kerk te Lieshout gepleegd te hebben. De procureur-generaal heeft eene tuchthuisstraf voor den tijd van 15 jaren geëischt voor den eersten en derden beschuldigde, en eene straf van 5 jaren voor den tweeden beschuldigde. Mr. Bosch concludeerde voor den eersten beschuldigde tot correctionele straf en voor den tweeden tot vrijspraak. Jhr. mr. van Beresteyn concludeerde voor den derde beschuldigde eveneens tot vrijspraak. Het Hof zal zaterdag a. s. uitspraak doen.

Kerk- en Schoolnieuws.
Beroepen tot predikant bij de Hervormde gemeente te Biekbergen (cl. Arnhem), wegens het bedanken van den heer H. W. A. Verboef, ds. H. Bax, thans aan de Vuursche; — te Zuidvoldre (Groningen) ds. J. H. Guldenarm, te Oosthem c. a., — te Niekerk en Vliedorp (Groningen) ds. J. Abresch, te Muntendam; — bij de Doopsgezinde gemeente te Terschelling de heer K. S. van der Meulen, proponent bij de Doopsgezinde Sociëteit te Amsterdam; — bij de Evangelisch Protestantse gemeente te Antwerpen ds. H. F. W. van Straaten, pred. bij de Hervormde gemeente te Elst bij Amerongen.

Aangenomen het beroep naar Reitzum c. a. (Friesland) door ds. J. J. A. Ploos van Amstel, pred. te Otterloo.

Bedankt voor het beroep naar Steenderen en Bronkhorst (cl. Zutphen) door ds. J. E. van Toorenbergen, pred. te Lienden.

De Algemeene Synode der Ned. Hervormde Kerk heeft zich in hare jongste zittingen voornamelijk gewijd aan het ontwerpen van eene nieuwe regeling der uitvoering van art. 23 van het Algemeen Reglement, en daarbij als beginsel aangenomen, dat het aan de keus der gemeenten moet worden overgelaten, of zij al dan niet, en zoo ja, in hoe verre dan gebruik maken willen van het haar in art. 23 toegekende recht, en dat voorts de verlangde verandering door huishoudelijke bepalingen moet geregeld worden, terwijl de kerkelijke besturen slechts hebben toe te zien, dat er geen wanorde ontstaat. Van dit beginsel uitgaande heeft zij, na langdurige beraadslagingen, zoo als het gewigt der zaak vereischte, voorloopig het volgende reglement voor de verkiezing van kerkeraadsleden vastgesteld, om aan de consideratiën der provinciale kerkbesturen en classicale vergaderingen onderworpen te worden:

„Art. 1. De gemeente beroept hare predikanten, met inachtneming van het reglement op de vacaturen en met eerbiediging van de regten van derden, en zij benoemt hare ouderlingen en diakenen met inachtneming van het synodaal reglement voor de kerkeraaden.

„Art. 2. Het regt der gemeente tot beroeping van hare predikanten en tot benoeming van hare ouderlingen en diakenen wordt uitgeoefend, hetzij door hare stemgerechtigde leden zelve, hetzij door hen, die deze daartoe bepaaldelijk magtigen.

„Stemgerechtigden zijn alle meerderjarige, niet door de diaconie beoelde en niet onder censuur staande, mannelijke ten dien der kerkeraad hunner woonplaats geloofsbelijdenis afgelegd hebben of ten minste sedert één jaar op ingediende attestatie door den kerkeraad als lidmaten erkend zijn.

„Art. 3. Omtrent de wijze, waarop de beroeping van predikanten en de benoeming van ouderlingen en diakenen plaats heeft, worden bepalingen gemaakt door den kerkeraad, overeenkomstig den toestand en de behoefte der gemeente.

„Is de kerkeraad van oordeel, dat de gemeente voor alsnog zulke bepalingen niet begeert, dan gaat hij er niet toe over, tenzij het tegengestelde hem kenbaar wordt. Dit laatste vindt plaats, wanneer ten minste een vierde van de bij den kerkeraad bekende stemgerechtigden, binnen zes maanden na de invoering van dit reglement, schriftelijk bij hem op het maken van bepalingen aandringt, tenzij een grooter getal van

stemgerechtigden dan het bedoelde een vierde, op gelijke wijze en binnen denzelfden tijd te kennen geeft, dat het zulke bepalingen niet verlangt.

Art. 4. De bepalingen, door den kerkeraad gemaakt, worden door hem ten spoedigste aan de goedkeuring van de stemgerechtigde leden der gemeente onderworpen en, na door de meerderheid der uitgebragte stemmen te zijn aangenomen, onverwijld ter beoordeeling gezonden aan het classicaal bestuur. Na door dit bestuur beoordeeld te zijn, worden zij door het provinciaal kerkbestuur goedgekeurd, als niet in strijd met de reglementen op de vacaturen en de kerkeraaden, om dan in werking te treden als huishoudelijk reglement voor de verkiezing van kerkeraadsleden door de gemeente.

„Hetzelfde wordt in acht genomen met verandering in of bij herziening van die bepalingen, welke niet dan om de tien jaren zal mogen plaats hebben.

„Art. 5 (additioneel). De ouderlingen en diakenen, die bij de invoering van het reglement in dienst zijn, blijven hunne betrekking vervullen, tot dat hun diensttijd verstrekken is.”

Voorts heeft de Synode, naar daartoe verkregen aanleiding, aangenomen, dat er gevallen bestaan, die van onchristelijken wandel uittezonderen, waarin, zoolwel in het algemeen belang der kerk als in dat van bijzondere gemeenten en personen, dispensatie wenschelijk is van de in art. 38 van het reglement voor kerkelijk opzicht en tucht voorkomende bepaling betreffende de rehabilitatie van hen, die uit hunne kerkelijke betrekking en ambt ontzet zijn, en heeft zij eene daarvoor dienende bepaling gemaakt, om aan de consideratiën der provinciale kerkbesturen en classicale vergaderingen onderworpen te worden.

Verder heeft zij voorloopig de wijze geregeld, waarop predikanten, die hunne betrekking vrijwillig nederleggen, ontslagen worden, ten einde in eene leemte van het reglement op de vacaturen te voorzien.

Van eene definitieve beslissing omtrent de door de Synode des vorigen jaars voorloopig aangenomen vervanging van het kerkbestuur van Limburg door eene classis van Maastricht, heeft de Synode zich onthouden, ook om niet vooruit te loopen op eene door velen verlangde reorganisatie van het kerkbestuur, die nog het onderwerp van hare beraadslaging uitmaakt.

Ook heeft zij afdoende redenen gevonden, om voor alsnog geen gevolg te geven aan de bij hare ingekomen verzoeken om tusschenkomst tot bevordering eener gewenschte regeling van de pensioenen van de predikanten en van hunne weduwen; doch in afwachting dat daarvoor door de Regering eene nieuwe regeling zal worden voorgedragen, aan de Synodale Commissie de behartiging dezer aangelegenheid ernstig aanbevolen.

Ook nam de Synode het besluit om zich ter zake van de gangwijzen in de door het Nederlandsch Bijbelgenootschap uitgegeven kerkboekjes voor minvermogenenden tot het hoofdbestuur van dit genootschap te adresseren.

Nog werde verschillende belangen van onderscheidene gemeenten en personen door de Synode behartigd, en blijven haar voor hare tegenwoordige zittingen nog een aantal minder en meer gewichtige onderwerpen te behandelen overig. (Kerk. Cour.)

Necrologie.
Vrijdag nacht overleed te Dordrecht in 46jarigen ouderdom de heer Otto Boudewijn de Kat, chef van het huis Otto de Kat & Zoon, na geruimen tijd gekweld te hebben. Bezaafd met een gezond oordeel, eerlijk van beginselen, van tijdelijke middelen ruim voorzien en werkzaam, is zijn dood een verlies voor zijne betrekkingen en vrienden niet alleen, maar ook voor de stad zijner inwoning, welke belangen hij, zoo lang hem de krachten gegeven werden, ten zeerste behartigde. (D. C.)

Ongelukken, Misdrijven enz.
Naar een algemeen verspreid gerucht moeten gisteren namiddag omstreeks één ure op den spoorweg in de onmiddellijke nabijheid van Oberhausen twee treinen met elkander in botsing gekomen zijn. Juiste bijzonderheden zijn intusschen tot op dit oogenblik nog niet met genoegzame zekerheid bekend. Volgens sommigen zouden een vijftal menschen bij die gelegenheid het leven verloren hebben en een twintigtal anderen meer of min belangrijke verwondingen hebben bekomen.

De Arnhemse Courant deelt daaromtrent het volgende mede:

Gisteren middag ten een ure heeft bij Oberhausen een groot ongeluk op den spoorweg plaats gehad. Twee treinen, een van Dusseldorp en een van Emmerik komende, zijn tegen elkander geloopt. De Dusseldorpse trein kwam met zooveel kracht tegen den tweeden dat de locomotief en de eerste wagens van dezen geheel verbrijzeld werden. Verscheidene wagens waren boven op elkander geschoven. Een conducteur werd geheel verpletterd en een stoker doodelijk verminkt. Verscheidene passagiers hebben kwetsuren bekomen, doch niemand lunnier heeft het leven verloren.

— Te Hellevoetsluis is op den 29 juli ll. van het op de reede aldaar liggend schip, genaamd Mary Goddard een matroos uit de kluiervoorm gevallen en noodlottig verdronken.

— Omtrent het jammerlijk ongeluk, dat donderdag middag te Zeist plaats had, wordt nog medegedeeld, dat de roede die van den molen van P. v. Eede op den Heuvel afbrak, een gedeelte van de gaanderij medesleepte. Juist was daaronder de kindermeid van den heer Koning, die met zijn gezin op den molen voor den zomer kamers had gehuurd, met drie kinderen, één van 4, één van 2 en één van 1 jaar, de twee jongste in een steekwagentje gezeten; deze waren juist de deur uitgekomen, toen het gevaarte naar beneden stortte. Het kind van 2 jaar was dadelijk dood, dat van 4 jaar had evenzeer breuk der hersenpan, zoodat het weldra bezweken was; ook het jongste werd verwond, maar er is toch hoop dat nog te behouden. De meid werd vreeselijk getroffen; aan het achterhoofd had zij eene zware kwetsuur, een been werd gebroken, zoodat de beenderen uit het vleesch staken; daarbij had zij eene hersenschudding, zij is nog in levensgevaar. Geneeskundige hulp was dadelijk bij de hand; de chirurgijn Costerman was er spoedig, ook Dr. Middelburg en de chirurgijn Cramer uit Utrecht, die toevallig op Zeist waren. Dr. Snellen, die afwezig was, kwam ook later. Men heeft geholpen voor zoover dit kon; er was echter slechts aan het jongste kind en aan de dienstmeid eenige hulp aan te brengen. Hoe radeloos de ouders waren, laat zich wel begrijpen maar niet beschrijven. Het oudste kind, onschoon nog zoo jong, had reeds blijkbaar veel miskeel talent. De molenroede was zeer vermold; trouwens was het een oude kap, die in den molen was geplaatst.

— Twee knapjes, 6 en 8 jaren oud, zich ll. woensdag namiddag te Zierikzee nabij de woning met baden willende vermaken, geraakten weldra onder water. Alleen het oudste is gered; het jongste gaf

bezuur, een nadeeligen invloed uitoefent op de continen-
talen markten, waarvan eens verlagend in de waarde,
zoo als in vele jaren niet plaats vond, het gevolg is.
Thans tot het gewone tijdstip der belangrijke consumtie
genaderd, is de lage stand van prijzen een aanleiding te
meer, deze zich met groote kracht zal ontwikkelen en het
excedent van den voorraad opnemen, die in de overige
maanden van dit jaar beduidend minder zal aangevuld
worden door kleine toevoeren.
Naarmate de voorraad vermindert, is het te verwachten
de waarde zich hooger zal stellen, hetgeen bespoedigd kan
worden door een schikking in Amerika, wanneer dat
werelddeel haren belangrijk verminderden voorraad in de
koloniën zal moeten aanvullen.
Geraffineerd heeft zich gedurende de eerste drie weken
niet kunnen verheffen uit den gedruken toestand, waardoor
de handel zeer beperkt en tot prijzen buiten verhouding
tot de Ruwe Suiker bleef. Alleen ordinair soorten onder-
vonden meerder vraag, ten gevolge der toelating tot een
verlaagd recht in Italië, waardoor deze eene prijshoo-
ging van 1/2 a 1/3 onderging; in de laatste dagen is
echter ook meer kooplust ontstaan voor de blankere soorten,
waardoor ook deze iets hooger betaald worden als op het
laatste oogenblik.
De verkoopen uit de eerste hand bedragen ongeveer
3000 ton, waarbij nog eene niet onbetekenende hoeveel-
heid uit de tweede hand te voegen is.
Volgens officieele opgave bedroeg de uitvoer over de
verloopen 6 maanden:
Geraffineerd 1863... 26,292,206 kil. 1862... 16,150,820 kil.
1861... 30,397,052 " 1860... 17,158,444 "
1861... 28,017,542 " 1860... 6,833,763 "

Rotterdam 31 Julij.
Verkoopen, Invoeren en Voorraden van de volgende
artikelen, gedurende de maand Julij:
VERKOOPEN TE ROTTERDAM.
Balen KOFFIJ.
10,300 Java, ord. a goed ord. 43 1/2 a 45 1/2 c.
1860 " " " 45 1/2 a 48 "
2400 " " " 45 " 47 "
300 " " " 48 1/2 a 62 "
500 " " " 34 1/2 a 42 1/2 "
2000 Padang, goed bleek a blank 45 " 45 1/2 "
800 Santos, " " " 41 1/2 a 43 "
18,100 Balen KOFFIJ.
Kisten THEE.
2200/4 975/12 Chineesche Congo 91 a 136 c.
113/4 " " " 145 " 151 "
160/4 " " " 44 " 72 "
50/4 210/12 " " " 92 " 96 "
2523/4 1185/12 Kisten THEE.
De omzet bepaalt zich hoofdzakelijk tot de consumtie
in prijzen van 88, 95 en 108 c. voor Chin. Congo.
7000 Balen RIJST, Arracan, ord. Rangoon. prijs geheim.
1200 Balen zwarte PEPPER, " " " 21 a 21 1/2 c. entr.

ROTTERDAM.				
1ste hand:				
in Julij:				
	Invoer.	Voorraad.	1862.	1863.
Koffij, NHM. O.-I.	b. 20400	3100	140700	151200
ditto ditto ditto	v. 193	—	193	57
ditto Partic. ditto	b. 15400	4500	9100	7500
ditto ditto W.-I.	b. 11500	2300	2900	—
ditto ditto ditto	v. —	—	—	—
Thee. ditto ditto	k. 300/4	50/4	6100/4	5400/4
Rijst. ditto ditto	b. 65500	26100	51750	11000
Peper. ditto ditto	b. 1700	600	6100	450
NEDERLAND.				
Koffij, NHM. O.-I.	b. 49200	15000	454100	411400
ditto ditto ditto	v. 193	—	193	57
ditto Partic. ditto	b. 30300	17500	13100	14300
ditto ditto W.-I.	b. 11700	2600	12400	1100
ditto ditto ditto	v. —	—	—	—
Thee. ditto ditto	k. 900/4	50/4	22800/4	20800/4
Rijst. ditto ditto	b. 72500	29100	51750	16900
Peper. ditto ditto	b. 1700	3000	9000	7700

Nederlandsche Handel-Maatschappij, in alle havens:
Onverkochte Noten. Foelie. Nagelen. Kaneel.
Voorraad SPECERIJEN.
31 Julij 1861... 2090 v. 935 v. 1118 v. 2714 fard.
31 " 1862... 2540 " 665 " 390 " 2006 "
31 " 1863... 2116 " 875 " 600 " 1065 "
waarvan tegen 19 Augustus in veiling zijn aangeslagen
2000 v. Noten en de geheele voorraad Foelie, Nagelen
en Kaneel.
Onverk. (1861. 376,700 b. Java, 540 v. en 855 b. Ceyl.
Voorr. Koffij 1862. 453,800 " 193 " 304 "
31 Julij 1863. 411,400 " 57 " 7 "
31 Julij 1863.
Amst. 53,837 b.
Rott. 32,407 "
Dordr. 5030 "
Midd. 4703 "
Schied. 4985 "
100,962 b.
Afsaver. Koffij 1861. 24,072 b. Van 1 Jan. tot 31 Julij
in Julij 1862. 20,605 " 1861. 607,457 b.
1863. 21,288 " 1862. 449,241 "
1863. 433,194 "
Totale Voorraad van Koffij in Nederland.
31 Julij 1862. 31 Julij 1863.
Voorraad op Ceelen (2de hand)... 41,900 b. 101,000 b. O.-I.
Onverkochte Voorr. bij de NHM. 455,000 " 411,700 " ditto
Bij particulieren (1ste hand)... 13,100 " 14,300 " ditto
ditto 12,400 " 1100 " W.-I.
522,400 b. 528,100 b.

AANVOER VAN HUIDEN
Van 1 Januarij tot 31 Julij 1862.
51570 Oost-Indische. 19000 Buenos-Ayres.
13330 Buffel. 2500 Fernambucq.
Van 1 Januarij tot 31 Julij 1863.
67923 Oost-Indische. 4750 Buenos-Ayres.
22981 Buffel.
VOORRAAD VAN HUIDEN,
31 Julij 1862.
40992 Oost-Indische. 11257 Buenos-Ayres.
11123 Buffel. 6097 West-Indische.
3628 Australische.
31 Julij 1863.
40201 Oost-Indische. 6097 West-Indische.
19382 Buffel. 3628 Australische.
11250 Buenos-Ayres.

Rotterdam 1 Augustus.
(Overzicht der Week.)
Koffij vast op vorige prijzen; omgang had echter
niet plaats als voor behoefte; uit de eerste hand zijn geen
afdoeningen tot stand gekomen.
Thee met geregelden omgang voor de consumtie, tot
vaste vorige prijzen.
Suiker. Ruwe in onveranderde vaste stemming zon-
der belangrijke omzettingen. De houders blijven steeds
ongegenen tot de bestaande prijzen te realiseren, en bij
de raffinadeurs toont zich na de laatste inkoop voor
alsnog weinig behoefte. Geraff. Tot iets betere prijzen
toont zich meer kooplust. De raffinadeurs zijn echter
terughoudend en was hierdoor de omzet niet zeer belangrijk.
Van Rijst zijn alleen uit de eerste hand afgedaan
4000 b. Rangoon, ex Rival, tot f 5; in de tweede hand
was de omgang beperkt tot vorige prijzen.

Specerijen blijven steeds stil.
Tabak stil en zijn deze week geen verkoopen uit
de eerste hand te vermelden. Den afvoer der gehouden
veiling deelden wij in ons nummer van gisteren mede.
De voorraad op 1 dezer was: 2149 v. Maryland, 100 v.
Steele, 1171 p. Java, 59 cer. Havana, 116 cer. Cuba,
4770 p. Brazil, 424 p. Griekische, 24 p. Zuid-Amerik.,
71 p. Mexik. en 25 k. Seediaf. Den 5 dezer komen
37 v. Ohio (indirecte aanvoer) aan de markt.
Metalen. Banca Tin op f 74 1/2 gehouden zonder
omgang.
Huiden zonder afdoeningen.
Van Indigo werden eenige kisten particulieren aan-
voer verkocht.
Potasch. Petersb. loco f 16 1/2 met kleinen voorraad,
op levering f 15 1/2; Amer. late soort New-York 1863 f 18 1/2.
Verhout niets omgegaan.
Werkhout. De veiling van Mahoniehout op 6 dezer
is nog vermeerderd met 83 bl. mooi Domingohout.
Meekrap zonder verandering; de nieuwe Wortel
wordt spoedig ter markt gebracht.
Vetwaren. Cochín Cocosolie bedong f 33. Ma-
nilla Cocosolie bedong f 27. Buenos-Ayres Talk a f 25
gedaan. Amerik. Talk f 25 biedend. Lard Grease a
f 19 1/2 gedaan. Reuzel williger en met f 23 1/2 betaald.
Raap- en Lijnolie met goede vraag. Redoil met f 42
betaald. Petroleum slaauw en tot f 36 1/2 op levering
Augustus afgegeven.
Hennep stil.

Granen. Verkocht: Rogge, 150/2 a Amerik. f 218;
152 1/2 a dito f 220.
Schiedam 1 Augustus.
Granen. Verkocht: Gerst, 122 a Pernau f 202 6/w.
Moutwijn, per Ned. vat zonder fust f 12 25
Jenever, " " " 17 75
Amst. Proef, " " " 19.—
Spoeeling per Kist... f.—
Delft 1 Augustus.
Kaas. Heden zijn de prijzen geweest f 16 a f 21; ter
markt zijn verk. 97 stapels, weggende 29,384 Ned. a.
Amsterdam 1 Augustus.
Granen. Rogge. Verkocht op levering Oct. f 195,
194; Maart f 198, 197.
Staat van **Granen en Zaden** gedurende de maand
Julij: Aanvoer uit Zee: 1319 l. Tarwe, 1854 l. Rogge,
255 l. Boekweit, 85 l. Erwten, 21 l. Gerst, 132 l. Raap-
zaad, 176 l. Lijnzaad, 1,105,000 a Tarwemeel, 340,000
a Rijstmeel; van de rivieren: 550,000 a Tarwemeel, 9500
a Rijstmeel. Uit- en doorvoer naar Zee: 6 l. 20 m.
Erwten, 5 l. 1 m. Boonen, 10,203 a Tarwemeel. Door-
voer naar de rivieren: 101 l. Tarwe, 189 l. 15 m. Rogge,
650,364 a Tarwemeel. Opslag in Entr.: 187 l. Tarwe,
395 l. Rogge. Uitslag uit Entr.: 196 l. Rogge.

Suiker. Ruwe. Invoer tot en voorraad in de eerste
hand op ult. Julij. Invoer: te Amsterdam 51,000,000
N. a; Rotterdam 38,800,000 N. a; Dordrecht, Middel-
burg en Schiedam 6,400,000 N. a; totaal 94,200,000
N. a. Voorraad: te Amsterdam 6,800,000 N. a; Rotter-
dam 6,200,000 N. a; Dordrecht, Middelburg en Schiedam
—; totaal 13,000,000 N. a. Voorraad bij de NHM.
alhier 10,675 kr., in de andere havens 2600 kr.; totaal
13,275 kr. Onafgehaald liggen bij de NHM. 118,702 kr.
Ter beurze aangeslagen de volgende telegram uit
Liverpool van heden:
Katoen. Zeer stille mark, prijzen evenwel zeer vast;
afgedaan vermoedelijk 4000 b. De Noord.-Amerik. stoom-
pakket is nog niet aan.
Groningen 31 Julij.
Granen, Zaden enz. Met het overgeblevene
van den vorigen marktdag beliep de aanvoer van Koolzaad
ongeveer 900 last, waaronder maar een klein gedeelte
goed hard droog; verre weg het meeste was meer en
minder vochtig en vond men zelfs enkele partijen, gepas-
seerden Dingsdag Woensdag gecogst, die nog niet volledig
droog waren, maar daardoor vooral uit de Ommelanden zeer
schoone en deugdame kwaliteit; de vraag voor het puike
was bijna even gretig als de vorige markt en is voor goed
droog Oldammer weer f 12 1/5 a 13 en nog iets daar boven
besteed en voor de enkele partijen hard droog Ommel-
ander f 13 a 13 1/2 bedongen, iets minder droog Ommel-
ander tot f 12 1/2 a 12 1/5 verkocht en zijn de meer
afwijkende soorten, waaronder vooral Oldammer traag van
de hand gegaan tot prijzen van f 10.50 tot 11.75, zijnde
het grootendeels die soorten, waarvan bij het afgaan der
markt nog wel één vierde van den aanvoer onverkocht ge-
bleven is. Aanstaaenden Dingsdag wordt een zeer ruime
aanvoer van Koolzaad verwacht. De handel in Granen
was al wederom gering en bepaalde zich met enkele uit-
zondering meest aan cons. Tarwe prijshoudend, 125 a
Ommel. Roode f 8.40. Rogge meest als voren, 116 a
Inl. f 6.55; 120 a Pruiss. 6.75. In onze naburige pro-
vincie Drenthe is dit gewas reeds voor een groot deel
gesneden. Boekweit onveranderd, 413 a 116 a Zwaarte
Zand f 5.50 a 5.90. Van Nieuwe Winter Gerst waren
enkele knappe partijen ter markt, waarvoor op 100 a
f 5.05 bedongen is, maakt voor het last van 1830 kil.
f 155 a 156 vrij aan boord. Dikke Haver 10 c., Witte
en Zwaarte Voor 5 c. hooger, bij weinig aanbieding. 82 a
85 a Dikke Brouw f 3.75 a 4.05; 72 a Witte Voor f 3
a 3.05; 75 a Zwaarte Voor f 3.15. Paardenboonen slaauw,
van f 5.50 tot 6.25 naar deugd. Gort stil, puike f 8.50
a 9; Parel per 100 Ned. a f 10.75 a 15.75. Raapolie
f 39.75. Lijnolie f 47. Raapkoeken f 75.

Londen 31 Julij.
Suiker. De markt sluit stil, doch prijzen voor W.-
Ind. blijven vast, andere soorten iets slaauwer. Van eerst-
genoemde soorten werden heden 878 v. afgedaan. 1784 v.
Havana n. o 12 1/2 a 13 bedongen zeldzame 24/5 1300 k.
n. o 11 a 11 1/2 dito 22/9; 4173 z. Mauritius werden in veil-
ing aangeboden en daarvan 3000 k. verkocht tot iets
slaauwe prijzen voor de betere soorten; laag donker zacht
ros a goed bruin 27/6 a 29/6, laag middl. en middl. grijs-
achtig: yrup 31/ a 31/6, laag middl. a goed half greinig
35 a 38/6, goed grijs crystall 39/6 a 40/6. Geraff. slaauw,
ord. lomp 45/9. Rum. Ord. Leewards 1/4, Demer.
1/6 1/2, ord. 1/6. Koffij. Native Ceylon vast, goed ord
70/6 a 71/6, bruin 55/6, zwart 25/6, Bombay Mucha 94/6.
De markt voor Native en Plant. Ceylon sluit 6 d. hooger.
Thee slaauw, good sound Congo 13 a 13 1/2 d. Rijst
stil, Rangoon 10/4 d. Katoen. De markt sluit slaauw
op 1/2 a 3/4 d. bovenm. Vrijdag. **Metalen.** IJzer. Schotach
Giet- vast 53/6 a 53/9. Zink 18.2.6. Lijnzaad
vast, Calcutta 66/6 a 66/6. Zee op late levering 69/6.
Oljen. Lijn- slaauw, loco 44/9, Sept./Dec. 42/3; Raap-
slaauw 43/6 a 46/6; Cocos- onveranderd; Palm- in een
doen 37/ a 37/6; Terpentijn- stil 74/6, Aug. 73/6; Petroleum
vaster 2/4 a 2/5, Aug./Dec. 2/6, Ruwe 19.10/ a 20.
Talk slaauw, loco en Aug. 43/6, Oct./Dec. 45/6.
Graanmarkt met redelijken aanvoer van buitenl.
artikelen. Tarwe met redelijke vraag tot vorige prijzen.
Puike Amerik. Meel vast in prijs. Gerst goed als voren te
plaatsen. Boonen onveranderd. Erwten iets hooger. Haver
goed prijshoudend. Zaden in een doen. De aanvoer der
laatste 4 dagen bedroeg Tarwe 5900 q., Gerst 2260 q.,
Haver 25,720 q., Meel 850 z. en 2280 vaatjes.

Liverpool 30 Julij.
Suiker iets beter gevraagd, vooral op levering; Anti-
gua 35/6, Bahia 18/ a 19/6. Trinidad Melassen 14/4. Rijst.
Bengal 11/6 a 11/9. Zaden. Bombay Lijnzaad 75/3 a
75/6; dito Raapzaad 54/6. Potasch 29/6 a 30. Petro-
leum. Ruwe 18, geraffin. loco 25/6. Reuzel 38/ a
40/6. Harst. Fransche common 24/9, good middl. 32/6.
Havre 30 Julij.
Katoen. De verkoopen bedroegen gisteren in het
geheel 931 b. Heden is de markt willig tot vooruitgaande
prijzen en werden tot 3 ure ca. 1500 b. afgedaan. Tenne-
velly bon ord. per Julij fr. 212, per Aug. fr. 210, per
Sept. fr. 191. Koffij stil. **Huiden.** B.-A. gedr.
fr. 85 a 84, M.-V. gez. Koe- fr. 54, dito Ossen- fr. 60.
Talk met goede vraag vast in prijs. New-York fr. 53 1/2
a 54. La Plata fr. 54. **Reuzel.** Amerik. fr. 53.
Haar. La Plata fr. 115. Staarten dito fr. 160. **Wol**
M.-V. vette fr. 2.25 a 2.40. **Koper.** Minnesota fr. 275.
Granen stil. Meel Ohio extra fr. 31 1/2 cons.

31 Julij.
Katoen met levendige vraag tot hogere prijzen.
Tianevelly per Julij fr. 220, per Aug. fr. 205, per Sept.
fr. 194. Koffij en Suiker onveranderd.
Hamburg 31 Julij.
Koffij. De markt is na ontvangst der Rio-berigten
zeer geanimeerd; men betaalde ruim 1 1/2 sch. hooger;
verkocht zeldzame 3900 b. Rio en loco ca. 9000 b., meest
Rio en Santos, bij voortdurend goeden kooplust. **Raap-
olie** loco en per Aug. 27 mb. 14 sch. pap., per Oct.
27.12 a 27.10, per Mei 27.8. **Graanmarkt** onver-
anderd bij geringen handel in loco.
Patras 22 Julij.
Krenten. Het weder blijft voortdurend gunstig en
men zal spoedig met plukken beginnen; als er geen regen
komt zal de oogst 15 pc. grooter zijn dan het vorig jaar.
terwijl men verwacht dat de eerste verkoopen zullen
plaats hebben even als het vorig jaar tot f 24 a 28 voor
Patras en Vostizza en f 20 a 23 voor mindere kwal.;
blijft het weder echter gunstig, dan is later eene dalig-
te verwachten. **Wissel** 51 1/2 a 52.

ADVERTENTIEN.
Aan langzaam verval van krachten overleed, in
den ouderdom van ruim 78 jaar, mijn hartelijk ge-
liefde Echtgenoot, Dr. JACOB KRUYFF, na eene
Echtvereeniging van bijna 52 jaar.
Delfshaven. Weduwe J. KRUYFF,
29 Julij 1863. W. S. SCHOTT.
Eenige kennisgeving.
Voor de vele bewijzen van deelneming, onder-
vonden bij het overlijden van mijne geliefde jongste
Dochter, betuig ik, ook namens mijne Kinderen,
hartelijken dank.
Rotterdam, Wed. N. CRAMER,
2 Augustus 1863. geb. VAN DER EH.

In Delfshaven worden alle mogelijke zelfs onge-
oorloofde pogingen aangewend, om de Kiezers te
dwingen aanstaanden Woensdag hunne stemmen uit
te brengen op **A. POOT**; hoewel nu op den
Candidaat in zijne burgerlijke betrekking als Vee-
houder niets te zeggen is, zal het wel geen betoog
behoeven, dat hij op verre na niet die geschiktheid
heeft voor Lid van den Raad, als de tweede Can-
didaat **G. B. VAN DUYL**, Fabrikant elders,
waarom de Kiezers in het belang der Gemeente wor-
den aangeraden hunne Stemmen uit te brengen op
genoemden

G. B. VAN DUYL.
H. PETERS,
ZANDSTRAAT.
ONTVANGEN EENE PARTIJ
NIEUW ROGGEGEWAS 1863.
Roggebrood, grof, 10 Cts. per Ned. a.
" " " 19 " " 2 Ned. a.
" " " 9 " " 2 Ned. a.
" " " 17 " " 2 Ned. a.
" " " Zoet, " " " 10 Cts.
" " " met Krenten en Rozijnen, 11 "
MASTELUINBROOD,
half Tarwe en half Rogge 12 1/2 Cts. per Ned. a.
" " " " 18 1/2 " " 15 Ons.
" " " " 24 " " 2 Ned. a.
Alles met 10 of meer Ned. Ponden aan Hus ge-
haald, uitgezonderd Zoet of met Krenten, 5 pCt.
Rabat.
3 Augustus 1863.
Verwacht Nieuwe Tarwe.

BONNETERIE
CHEMISES SUR MESURE,
CHS. COUCKE,
515, Hoogstraat.

VERZENDING van VRUCHTEN.
Rijpe frische **MIRABELLEN** en **REINECLAUDES** per 3 sgr., **APPELEN**
en **PEEREN** per 6 van 1 1/2 tot 2 1/2 sgr., alle Soorten van ingelegde Vruchten, waarvan gratis
Prijcouranten te verkrijgen zijn, kunnen, zeer goed ingepakt, onthouden worden bij
FRANZ WAGNER,
Obst- und Weintrauben-Versand-Anstalt,
te Dürkheim a/d. Haardt.

**MARSEILLE-BATAVIA-SHANGHAI-
OVERLANDMAIL**
der **MESSAGERIES IMPÉRIALES.**
Vertrek van **MARSEILLE** den 19 van elke Maand.
TRANSPORT van PASSAGIERS, GOEDEREN en SPETIE.
VASTE DOORVRACHTEN en DIRECTE CONNOSSEMENTEN van Rotterdam tot Batavia
en Shanghai.
GEREGELED AANSLUITING te Singapore voor Batavia.
Aan GOUVERNEMENTS AMBTELIJNEN wordt eene belangrijke reductie toegestaan.
Tot Inschrijving van PASSAGIERS en GOEDEREN en het verkrijgen van alle Inlichtingen adres bij
SMITH & Co., te Rotterdam.

Port-au-Prince 8 Julij.
Koffij lager op \$ 145; aanvoer 7790 b. Mahonie-
hout \$ 1500. Cacao \$ 75. Campêchehout
\$ 60. Was. Gele \$ 4.50. Katoen \$ 400. Indigo
\$ 18. Huiden. Ossen- \$ 20, Kalfs- \$ 66. Schapen-
vellen \$ 143. Pepper \$ 300. Rijst \$ 88. Suiker.
Ruwe \$ 150. Tabak \$ 350. Tafia \$ 450.
Jacmel 30 Junij.
Rijst en Meel met goede vraag. Koffij \$ 140.
Katoen \$ 400. Campêchehout \$ 85. Was.
Gele \$ 5. Rum \$ 16. Tafia \$ 550. Dubloe-
nen \$ 216.
Aux Cayes 30 Junij.
Amerik. INVOER-ARTIKELN zijn hooger in prijs.
Koffij 144 \$, Katoen 350 \$, Campêche-
hout 70 \$, Cacao 105 \$, Gele Was 5 \$, Rum
\$ 24. Tafia 500 \$. Dubloenen 200 \$.
Fernambucq 15 Julij.
Wissel op Londen 27 a 27 1/4 d.
Bahia 12 Julij.
Suiker. Witte 2200 a 2400 r., bruine 1700 a 1800 r.
Wissel op Londen 27 d.
Buenos-Ayres 28 Junij.
Huiden. Gez. Ossen 37 1/2, gedr. voor Noord-Amerika
36 a 37 r. Wol vast. Talk 14 1/2. Suiker. Ge-
raffin. 16. Wissel 66 1/2, zonder koopers. Oncias 463.
Monte-Video 20 Junij.
Huiden. Gez. 5.65, g dr. voor Duitschland 5.40.
Wol zonder voorraad. Talk 1.72 1/2.

WAFELKRAAM
van ouds **DEN ZOETEN INVAL.**
De Ondergeteekende maakt bij deze aan zijne ge-
eerde Begunstigers bekend, dat hij dit jaar met zijne
Kraam is geplaatst op de Nieuwehaven, aan de
Pakkenbrug, bevelende zich minzaam zijne Stad-
genooten aan.
C. H. A. S.
De WAFELKRAAM,
genaamd: **Nederlands Welcaren.**
van Rotterdam, welke het vorige jaar aan de Wijn-
haven, over de Vischsteeg, stond en jaarlijks aan
de Bontepaal, nabij het Park, is thans geplaatst
aan de Gelderschekade, nabij de Beurs-
brug.
De Weduwe WENTELER,
geb. BAX.

Kantoor en Woning gevraagd!
MEN VERLANGT IN HUUR een HUIS of
BOVENHUIS, in het centrum dezer Stad, be-
vattende, behalve Woning voor een fatsoenlijk
Gezin, Kantoor en privé Kantoor, beide van
goed licht voorzien, eenige Monsterkamers
en zoo mogelijk een Pakhuis en een of meer Zolders.
Mogt men genegen zijn een Huis daartoe in te
rigten, dan zoude de Huur voor meerdere jaren kunnen
worden gesloten. Adres, onder letter L. bij H. T.
HENDRIKSEN, Boekhandel, Hoogstraat.

Wordt gevraagd,
voor eene bejaarde Jufvrouw, welke eene
zorgvuldige en liefderijke behandeling behoeft, bij
fatsoenlijke Burgerlieden, van de P. G.,
INWONING, KOST EN HUISELIJK VERKEER,
en eene Vrije Kamer met Slaapplaats, op
eenen goeden Stand. Nadere Voorwaarden mondeling
te bespreken.
Aanbiedingen worden franco ingewacht, onder
letter W. bij de Boekhandelaars VERBRUGGEN &
VAN DUYM, in de Hoofdstee.

Nederlandsch Indische
KATOEN-MAATSCHAPPIJ.
Inschrijving te Rotterdam,
op Zaterdag 8 Augustus 1863, des middags ten
12 ure, van
9 Balen JAVA KATOEN
(diverse Sorteringen).
Aangevoerd van Batavia per Ouderkerk aan den Amstel.
In Kavelingen, als nader bij Notitie zal worden
aangegeven.
Nadere onderrigting bij de Makelaars in Katoen.

STOOMBOODDIENST ROTTERDAM-UTRECHT.
PASSAGIERS-TARIEF:
1e plaats f 1.50. 2e plaats f 0.80.
RETOURKAARTEN.
1e plaats f 2.25. 2e plaats f 1.20.
Vertrek van ROTTERDAM iederen dag, uitgezonderd de Zondags, 's namiddags ten 2 ure.
De Dienst geschiedt van ROTTERDAM tot VREESWIJK met de Stoomboot **Stad Culemborg**
en van VREESWIJK naar UTRECHT met de **Stad Utrecht**.
Ligplaats aan het OUDE HOOFD.